

Ruimte voor binnen- en buitensport in Ede

Vraag-aanbodanalyses van binnen- en
buitensportaccommodaties

Björn Schadenberg

Ruimte voor binnen- en buitensport in Ede

Vraag-aanbodanalyses van binnen- en buitensportaccommodaties

In opdracht van de gemeente Ede

Björn Schadenberg

© Mulier Instituut
Utrecht, september 2021

Mulier Instituut
sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Context	5
2.1	Bevolking	5
2.2	Onderwijs	7
2.3	Sportdeelname	8
2.4	Sportaccommodatiegebruik	9
3.	Binnensport	11
3.1	Aanbod	11
3.2	Behoefte	17
3.3	Gebruik	19
4.	Buitensport	26
4.1	Atletiek	28
4.2	Hockey	29
4.3	Honk- en softbal	31
4.4	Korfbal	32
4.5	Tennis	33
4.6	Voetbal	35
5.	Beschouwing	41
5.1	Binnensport	41
5.2	Buitensport	41
	Literatuurlijst	42
	Bijlage 1 - Bevolkingscijfers gemeente Ede	43
	Bijlage 2 - Scholen en leerlingen Ede-stad	44
	Bijlage 3 - Vraag-aanbodanalyse zaaldelen voor bewegingsonderwijs Ede-stad	45
	Bijlage 4 - Leden- en teamaantallen buitensportverenigingen gemeente Ede	46

1. Inleiding

De gemeente Ede wil zicht houden op de ontwikkeling in de behoefte aan sportaccommodaties in de gemeente. In dit kader wil zij graag een update van de capaciteitsstudies naar de binnen- en buitensportaccommodaties die het Mulier Instituut in 2016 heeft uitgevoerd (Schadenberg & Romijn, 2017). In een aparte rapportage wordt een update gegeven van de capaciteitsstudie naar zwemwater die in 2017 is uitgevoerd (Floor et al., 2018).

Werkwijze

Het aanbod aan sportaccommodaties is geïnventariseerd en weergegeven op een kaart. De Database SportAanbod (DSA) is benut om te bezien in hoeverre het aanbod en het gebruik afwijken van landelijke cijfers, cijfers uit de regio en cijfers van vergelijkbare gemeenten.

De normatieve behoefte aan sportaccommodaties voor de (georganiseerde) sport is bepaald door vastgelegde en algemeen geaccepteerde richtlijnen toe te passen. De behoefte aan sportruimte voor het bewegingsonderwijs is bepaald aan de hand van de gemeentelijke onderwijsverordening. Ramingen van de ontwikkeling in de behoefte zijn gebaseerd op bevolkings- en leerlingenprognoses en (lokale) trends in de sportdeelname.

Coronavirus

De onderzoeken naar de gevolgen van de coronacrisis (COVID-19) voor de sportwereld zijn in volle gang. In deze rapportage is in de toekomstramingen geen rekening gehouden met de coronacrisis, omdat de gevolgen op korte en lange termijn voor de sportdeelname of de ruimtebehoefte van verenigingen nog onduidelijk zijn.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een aantal ontwikkelingen en prognoses beschreven die relevant zijn voor de sportcapaciteitsvraagstukken. In hoofdstuk 3 worden de binnensportaccommodaties behandeld, en in hoofdstuk 4 staan de buitensportaccommodaties centraal. Tot slot worden in hoofdstuk 5 de resultaten samengevat en een beschouwing gegeven.

2. Context

In dit hoofdstuk worden de ontwikkelingen en prognoses beschreven die relevant zijn voor de sportcapaciteitsvraagstukken. We behandelen achtereenvolgens de bevolkingsopbouw en -ontwikkeling van de gemeente Ede, de leerlingenprognoses van de scholen in de gemeente en de landelijke en lokale ontwikkelingen in sportdeelname en sportaccommodatiegebruik.

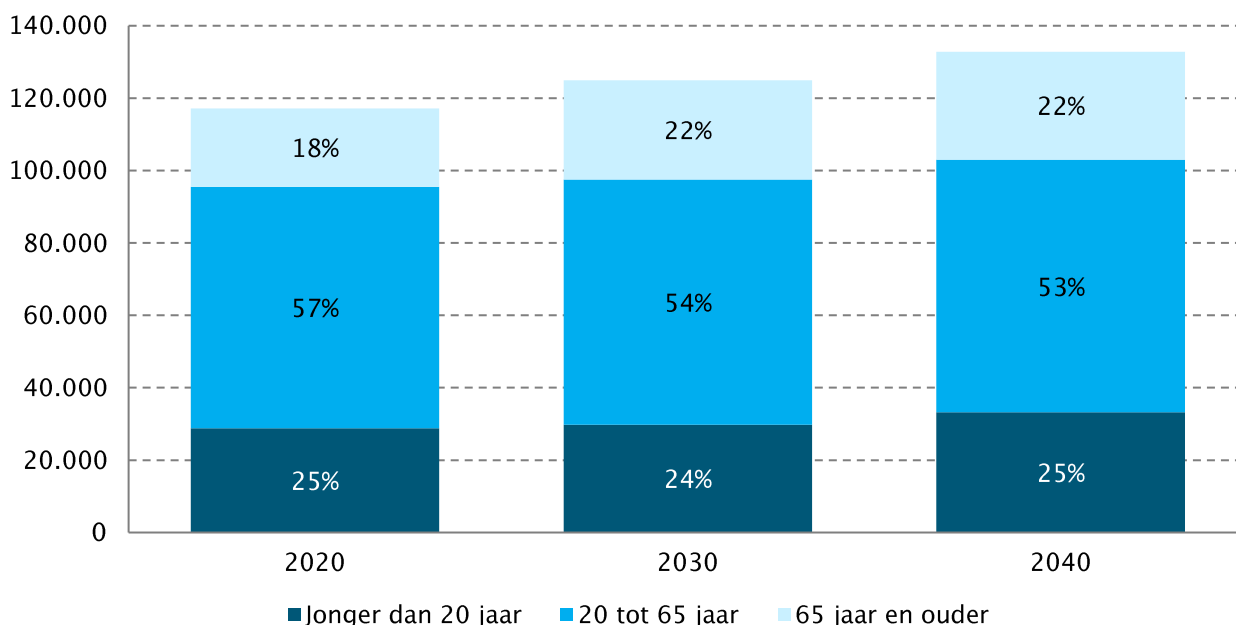
2.1 Bevolking

De gemeente Ede telt in 2020 ruim 117.000 inwoners, waarvan een kwart jonger dan 20 jaar is (figuur 2.1). De verwachting is dat de totale bevolking van de gemeente zal toenemen naar bijna 125.000 inwoners in 2030. De grootste toename, zowel absoluut als relatief, zal plaatsvinden in de leeftijdscategorie 65 jaar en ouder (+5.800, +27%).

Bevolkingsprognose tot 2040

De gemeente Ede heeft een prognose gemaakt van de ontwikkeling van haar bevolking tot 2030. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) heeft samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) bevolkingsprognoses tot 2050 opgesteld voor alle Nederlandse gemeenten met een omvang van 50.000 inwoners of meer. De prognoses van het PBL/CBS laten voor de gemeente Ede een bevolkingsomvang van bijna 133.000 inwoners in 2040 zien (figuur 2.1)¹.

Figuur 2.1 Bevolkingssamenstelling gemeente Ede, naar leeftijdscategorie, in 2020, 2030 en 2040 (in aantallen en procenten)

Toelichting: De verwachte bevolkingsomvang- en samenstelling in 2030 zijn geprognostiseerd door de gemeente Ede, de omvang en samenstelling in 2040 door het PBL/CBS.

Bron: Gemeente Ede, 2021; PBL/CBS, regionale bevolkings- en huishoudenprognose, 2019.

Bewerking: Mulier Instituut.

¹ De prognoses van het PBL/CBS laten een bevolkingsomvang van 126.400 inwoners voor de gemeente Ede in 2030 zien, waar de prognoses van de gemeente uitgaan van 124.900 inwoners in 2030.

De gemeente Ede bestaat uit acht plaatsen. De hoofdplaats is de stad Ede met ruim 75.000 inwoners in 2020 (tabel 2.1). Ederveen en Harskamp hebben een relatief jonge bevolking; circa één op de drie inwoners is jonger dan 20 jaar. In Bennekom wonen daarentegen relatief veel inwoners van 65 jaar en ouder (26%). In bijlage 1 is de bevolkingssamenstelling van de plaatsen opgenomen.

De verwachte bevolkingsgroei tot 2030 zal met name in Ede-stad plaatsvinden (tabel 2.1). In elke plaats zal de bevolking vergrijzen; in Otterlo en De Klomp zal het aantal jongeren het sterkst afnemen en het aantal ouderen het sterkst toenemen (zie bijlage 1).

De prognoses van het PBL/CBS voor 2040 zijn niet op plaatsniveau beschikbaar.

Tabel 2.1 Bevolkingsomvang plaatsen gemeente Ede in 2020 en 2030 (in aantallen en verandering in procenten)

Plaats	2020	2030	2020-2030
Ede-stad	75.600	82.650	+7.050 +9%
Bennekom	15.150	15.100	-50 -1%
Lunteren	13.700	14.150	+450 +3%
Ederveen	3.650	3.800	+150 +4%
Harskamp	3.500	3.650	+150 +4%
Wekerom	2.750	2.950	+200 +7%
Otterlo	2.350	2.200	-150 -7%
De Klomp	450	450	- -

Bron: Gemeente Ede, 2021. Bewerking: Mulier Instituut.

Ede-stad

Ede-stad is opgebouwd uit acht wijken. In bijlage 1 zijn bevolkingscijfers van deze wijken opgenomen. Ede-West is met ruim 15.000 inwoners de wijk met de meeste inwoners in 2020. De verwachting is dat het aantal inwoners, waaronder het aantal inwoners jonger dan 20 jaar, van Ede-Zuid, Kernhem en Veluwe Poort het sterkst zal toenemen. De bevolkingsomvang van de overige wijken zal naar verwachting weinig wijzigen. Wel zal de samenstelling veranderen: het aantal ouderen zal in deze wijken toenemen en het aantal jongeren afnemen.

2.2 Onderwijs

Gemeenten hebben een wettelijke taakstelling om te voorzien in sportruimte voor het bewegingsonderwijs van de scholen in de eigen gemeente. Bij verreweg de meeste binnensportaccommodaties (in gemeentelijke eigendom) is sprake van gemengd gebruik door sport en onderwijs (Schadenberg et al., 2020).

In de gemeente Ede zijn 67 scholen (inclusief nevenlocaties/dependances) gevestigd. Verreweg de meeste onderwijslocaties staan in Ede-stad. In totaal staan in 2020 op de scholen circa 16.750 leerlingen ingeschreven. De meeste leerlingen gaan naar een school in Ede-stad (tabel 2.2).

Het is de verwachting dat het aantal basisschoolleerlingen in de gemeente gaat toenemen. Deze groei zal in elke plaats plaatsvinden. Het aantal leerlingen op de scholen voor het voorgezet onderwijs zal in totaal licht afnemen. Er zijn geen prognoses van het aantal leerlingen op de scholen voor het speciaal onderwijs (sbo & (v)so) beschikbaar.

Tabel 2.2 Aantal scholen en leerlingen gemeente Ede, naar plaats en onderwijstype, in 2020 en 2030 (in aantallen en verandering in procenten)

Plaats	Onderwijstype	Aantal scholen	Aantal leerlingen			
		2020	2020	2030	2020-2030	
Ede-stad	Basisonderwijs	35	6.850	7.800	+950	+14%
	Speciaal onderwijs (sbo & (v)so)	5	690	n.b.	n.b.	
	Voortgezet onderwijs	8	5.200	5.030	-170	-3%
	Totaal Ede-stad	48	12.730	-	-	
Bennekom	Basisonderwijs	6	1.460	1.530	+70	+5%
Lunteren	Basisonderwijs	7	1.180	1.290	+110	+9%
Ederveen	Basisonderwijs	2	700	810	+110	+15%
Harskamp	Basisonderwijs	2	310	330	+20	+6%
Wekerom	Basisonderwijs	1	150	160	+10	+5%
Otterlo	Basisonderwijs	1	220	340	+120	+56%
Gemeente Ede	Basisonderwijs	54	10.870	12.250	+1.380	+13%
	Speciaal onderwijs (sbo & (v)so)	5	690	n.b.	n.b.	
	Voortgezet onderwijs	8	5.200	5.030	-170	-3%
	Totaal gemeente Ede	67	16.750	-	-	

Toelichting: In de plaats De Klomp is geen school gevestigd.

Bron: Gemeente Ede, 2021. Bewerking: Mulier Instituut.

Ede-stad

In bijlage 2 is een overzicht van het aantal scholen in Ede-stad en hun leerlingen opgenomen. Binnen Ede-stad wordt met name een groei van het aantal leerlingen verwacht op de basisscholen in Ede-Oost (+36%), Ede-West (+21%), Kernhem (+20%) en Ede-Zuid (+16%), terwijl het totale aantal leerlingen op de basisscholen in Rietkampen naar verwachting zal afnemen (-14%).

2.3 Sportdeelname

Meer dan de helft van de Nederlanders (4 jaar en ouder) sportte in 2020 minimaal één keer per week (54%). Het wekelijkse sportdeelnamecijfer in Nederland is relatief stabiel over de tijd. Inzichten in de recente sportdeelname in de gemeente Ede zijn niet beschikbaar. In 2016 sportte 52 procent van de volwassenen inwoners van de gemeente wekelijks, ten opzichte van het landelijke gemiddelde van 51 procent.

Wel beschikbaar zijn inzichten in het lokale aantal lidmaatschappen bij sportbonden. Meer dan een vijfde van de inwoners van de gemeente Ede is lid van een sportbond (via een sportvereniging; 22%). Ten opzichte van referentiecijfers is dit sportbondlidmaatschap in de gemeente laag (tabel 2.3). Met name weinig inwoners van 10 tot 25 jaar zijn in de gemeente lid van een sportvereniging. Relatief veel inwoners zijn lid van een gymnastiekvereniging; daarentegen is de hockeydeelname in de gemeente laag (tabel 2.3).

Het aandeel inwoners van de gemeente dat lid is van een sportvereniging aangesloten bij een sportbond gelieerd aan NOC*NSF is sinds 2014 weinig aan verandering onderhevig. Dit is conform het landelijke beeld.

Tabel 2.3 Vergelijking sportbondlidmaatschap gemeente Ede in 2019 (in procenten)

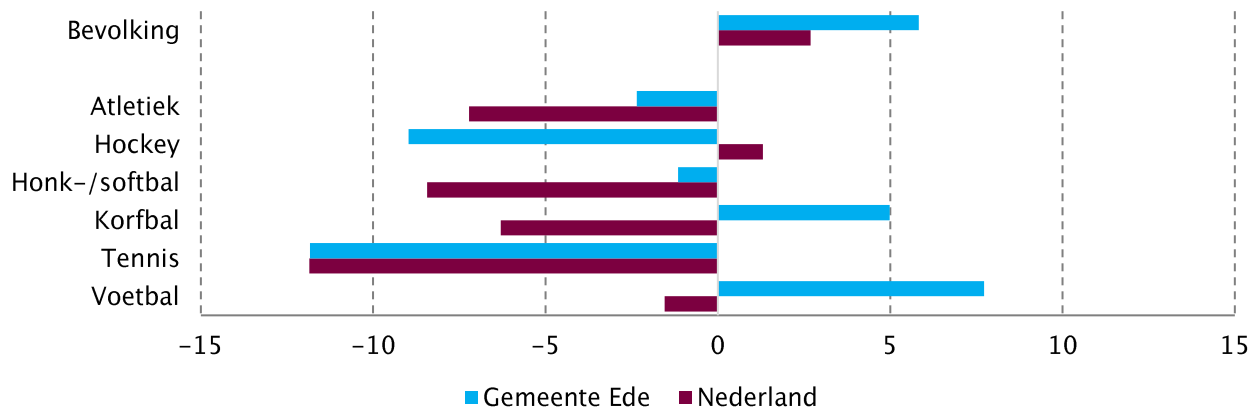
	Gemeente Ede	Vergelijkbare gemeenten	Gelderland-Midden	Nederland
Totaal (alle inwoners)	22,1	22,8	24,3	24,5
Leeftijdscategorie				
0 tot 10 jaar	19,0	21,3	22,0	21,8
10 tot 25 jaar	36,7	39,5	41,9	43,3
25 tot 45 jaar	19,4	20,6	21,2	21,7
45 tot 65 jaar	19,3	19,2	20,9	21,0
65 jaar en ouder	15,3	15,3	16,5	16,5
Sporttak				
Atletiek	0,9	0,7	0,6	0,7
Golf	1,6	1,8	1,7	2,1
Gymnastiek	2,4	1,5	1,6	1,5
Hockey	0,8	1,0	1,2	1,4
Paardensport	0,9	0,6	0,9	0,8
Sportvissen	2,4	2,6	2,3	2,8
Tennis	1,9	2,8	2,8	3,0
Voetbal	5,8	6,6	6,7	6,8
Volleybal	0,6	0,5	0,8	0,6
Zwemmen	0,7	0,7	1,1	0,8

Toelichting: De vergelijkbare gemeenten zijn geselecteerd op basis van de bevolkingsomvang en de mate van stedelijkheid, zoals bepaald door het CBS. De referentiegemeenten zijn Alkmaar, Alphen aan den Rijn, Deventer, Helmond, Leeuwarden, Maastricht, Sittard-Geleen, Venlo, Westland en Zwolle.

Bron: NOC*NSF, 2019 (via www.sportopdekaart.nl). Bewerking: Mulier Instituut.

Het totale aantal leden van de buitensportverenigingen in de gemeente Ede is in 2020 hoger dan in 2014. In dezelfde periode is het aantal inwoners echter sterker toegenomen. De toename van het aantal leden van de honkbal-/softbal-, korfbal- en voetbalverenigingen is tegen de landelijke trend in. Dit geldt ook voor de afname van het aantal hockeyleden in de gemeente: landelijk is dit toegenomen (figuur 2.2).

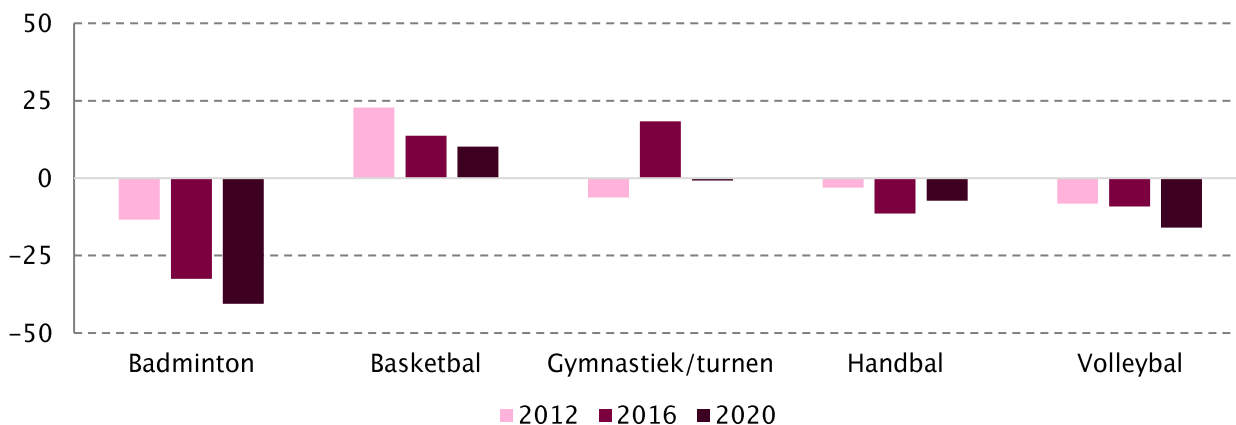
Figuur 2.2 Ontwikkeling totale aantal leden buitensportverenigingen aangesloten bij diverse buitensportbonden en aantal inwoners, in gemeente Ede en Nederland in de periode 2014–2020 (in procenten)

Bron: Sportforum Ede, 2021. Bewerking: Mulier Instituut.

Van de zaalsportverenigingen gevestigd in de gemeente Ede is de ledenontwikkeling niet bekend. Landelijk is de algemene trend bij de binnensporten dat de aantallen teruglopen (figuur 2.3).

Figuur 2.3 Ledenontwikkeling diverse binnensportbonden t.o.v. Nederlandse bevolking tussen 2010 en 2020 (met 2010 als uitgangsjaar; in procenten)

Bron: Ledentalrapportages NOC*NSF, 2010–2019. Bewerking: Mulier Instituut.

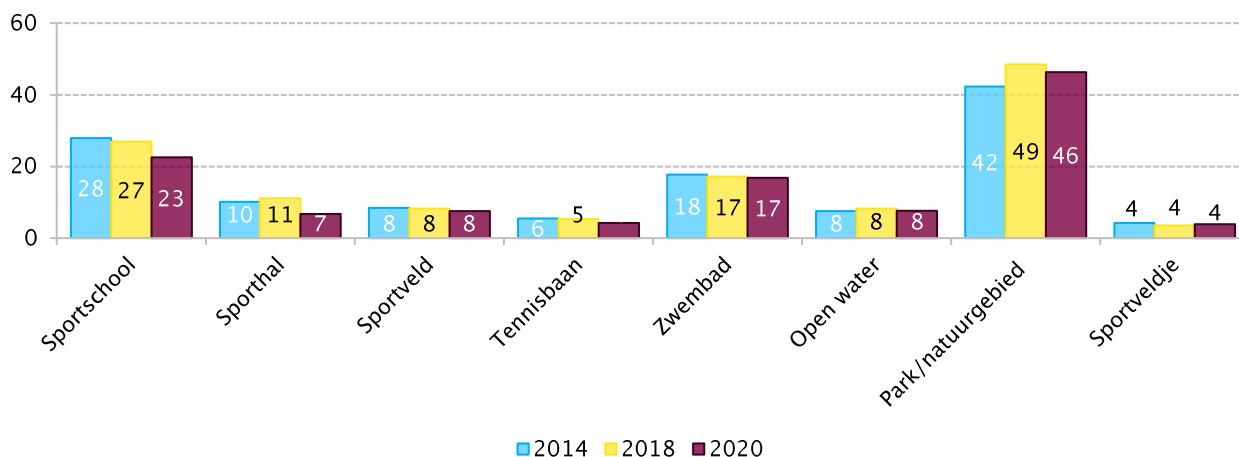
2.4 Sportaccommodatiegebruik

Als het om sportbeoefening gaat, wordt vaak aan sportaccommodaties gedacht, maar de volwassen Nederlander maakt bij het sporten vooral gebruik van de openbare ruimte (figuur 2.4). Vier op de tien Nederlandse kinderen sporten ook in de openbare ruimte (figuur 2.5). De openbare ruimte wordt veelal gebruikt voor hardlopen, wandelen en wielrennen. Zowel bij volwassenen als bij kinderen is het sportief gebruik van de openbare ruimte de afgelopen jaren toegenomen.

Sporthallen worden ten opzichte van de openbare ruimte beduidend minder als sportaccommodatie gebruikt door volwassen Nederlanders. Daarentegen sport een kwart van de Nederlandse kinderen in een sporthal. Het gebruik van sporthallen is ten opzichte van 2014 bij kinderen nagenoeg gelijk gebleven en bij volwassenen licht afgenomen (figuur 2.4; figuur 2.5).

De sportvelden worden, net als de sporthallen, met name gebruikt door de Nederlandse kinderen en niet zozeer door de volwassen Nederlander. Het gebruik van sportvelden door zowel kinderen als volwassenen is ten opzichte van 2014 redelijk constant gebleven. Opvallend is dat het gebruik van sportscholen door volwassenen de afgelopen jaren afgenomen lijkt te zijn, terwijl dit bij kinderen sinds 2014 juist is toegenomen (figuur 2.4; figuur 2.5).

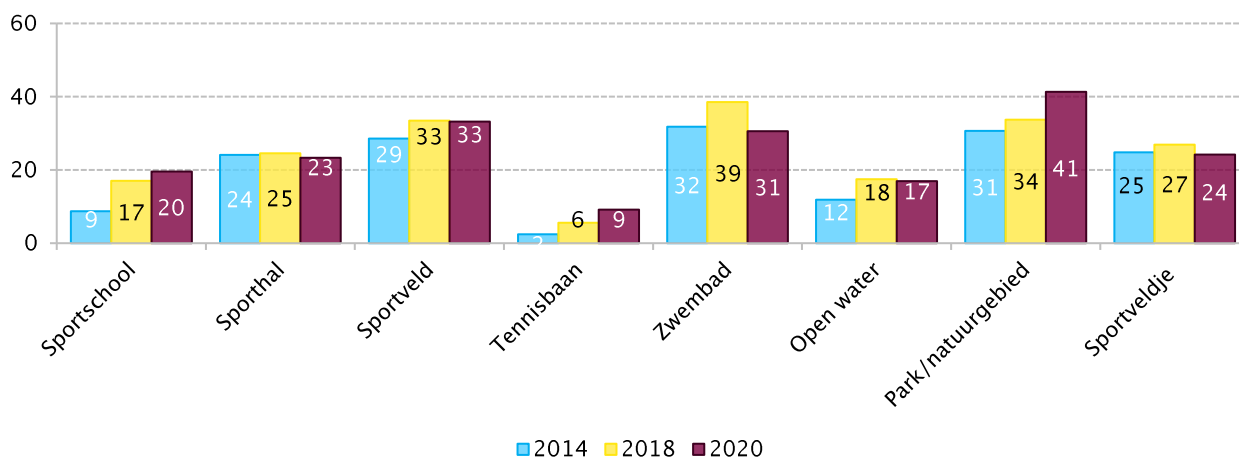
Figuur 2.4 Gebruik van typen accommodaties voor sportbeoefening door volwassenen in Nederland in 2014, 2018 en 2020 (in procenten)

Toelichting: In de NSO-vragenlijst van 2020 is aan de respondenten gevraagd om de vragen te beantwoorden met in gedachten de 'normale' situatie, zonder alle coronamaatregelen.

Bron: Nationaal Sportonderzoek voorjaar 2014, 2018 en 2020, Mulier Instituut.

Figuur 2.5 Gebruik van typen accommodaties voor sportbeoefening door kinderen in Nederland in 2014, 2018 en 2020 (in procenten)

Toelichting: In de NSO-vragenlijst van 2020 is aan de respondenten gevraagd om de vragen te beantwoorden met in gedachten de 'normale' situatie, zonder alle coronamaatregelen.

Bron: Nationaal Sportonderzoek voorjaar 2014, 2018 en 2020, Mulier Instituut.

3. Binnensport

In dit hoofdstuk worden het aanbod en de behoefte aan binnensportruimte uiteengezet. Binnensportruimte wordt gezien als de overdekte sportruimte die wordt of kan worden benut voor de beoefening van meerdere zaalsporten en het geven van bewegingsonderwijs.

3.1 Aanbod

In de gemeente Ede zijn zes sporthallen en zes sportzalen aanwezig (tabel 3.1). Alle sporthallen en sportzalen zijn beschikbaar voor de (georganiseerde) sport. De DVO-hal is niet geschikt voor het accommoderen van het bewegingsonderwijs, net als één van de twee zaaldelen in Ut Sporthuus.

In de gemeente zijn naast de sporthallen en sportzalen zestien gymzalen en een turnzaal aanwezig die beschikbaar zijn voor de (georganiseerde) sport en die (kunnen) voorzien in een deel van de behoefte aan sporthallen en sportzalen. Andersoortige binnensportaccommodaties die in de gemeente aanwezig zijn (bv. danszalen en dojo's) voorzien in een andere behoefte. Daarnaast liggen in de gemeente nog eens twaalf gymzalen die uitsluitend voor het bewegingsonderwijs worden gebruikt (tabel 3.2).

De gemeente Ede is in de meeste gevallen de eigenaar van de binnensportaccommodatie. Sportservice Ede (SSE) is verantwoordelijk voor de exploitatie van de gemeentelijke sporthallen, sportzalen, gymzalen en turnzaal. SSE neemt daarnaast ook structureel uren af bij CSG Het Streek, om de sporthal aan de Zandlaan vervolgens te verhuren aan sportverenigingen. CSG Het Streek verhuurt haar sporthal buiten de schooltijden verder niet.

Definities

Sporthallen hebben een sportvloer van minimaal 40 bij 20 meter (exclusief uitloopp ruimte) waarop ruimte wordt geboden om zowel trainings- als competitievormen af te werken voor badminton, basketbal, volleybal, zaalhandbal, zaalhockey, zaalkorfbal, zaalvoetbal en sporten zonder belijning (zoals diverse gevechts- en verdedigingssporten, gymnastiek, tafeltennis en turnen).

Sportzalen hebben een sportvloer van circa 28 bij 22 meter waarop ruimte wordt geboden voor badminton, basketbal, volleybal en sporten zonder belijning, met in principe mogelijkheden voor competitie en training. Sportzalen kunnen voor andere zaalsporten als trainingsmogelijkheden fungeren.

Gymzalen worden primair gebouwd om het bewegingsonderwijs van (basis)scholen te faciliteren. De afmetingen van gymzalen zijn vaak afgeleid uit de Modelverordening Huisvesting Onderwijs van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG): 21x12x5 meter. De Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding (KVLO) adviseert voor het bewegingsonderwijs een minimale vloeroppervlakte van 308 vierkante meter (22x14 meter) met een minimale hoogte van 5,5 meter. Deze afmetingen voldoen in principe aan de afmetingseisen voor diverse gevechts- en verdedigingssporten en tafeltennis. Indien de zaal een hoogte van 7 meter heeft, voldoet deze ook aan de eisen voor badminton en volleybal. Gymzalen, in zowel de 'kleine' als de 'grote' maatvoering, kunnen wel fungeren als trainingsmogelijkheden voor andere zaalsporten.

Plaatsgevonden mutaties

Gymzaal Schoolstraat Ederveen is in 2020 gesloopt. Vervangende nieuwbouw is bij aanvang van het schooljaar 2021/'22 opgeleverd. Op de voormalige Kazerneterreinen in Ede-stad ontwikkelt de gemeente een nieuwe woonwijk. In de nieuwe wijk is ruimte gereserveerd voor een gymzaal.

Tabel 3.1 Aanbod sporthallen en sportzalen in gemeente Ede in 2020

	Plaats	Eigenaar	Exploitant	Opmerking
Sporthallen				
DVO-hal	Bennekom	St. DVO-hal	St. DVO-hal	Niet geschikt voor bewegingsonderwijs; geen scheidingswand aanwezig
De Peppel	Ede-stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Het Riet	Ede-stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	Betreft de locatie aan de Zandlaan
Het Streek	Ede-stad	CSG Het Streek	CSG Het Streek	
Van der Knaaphal	Ede-stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Ut Sporthuus	Lunteren	St. Sporthal Lunteren	St. Sporthal Lunteren	Eén zaaldeel niet geschikt voor bewegingsonderwijs
Sportzalen				
De Soetendaal	Bennekom	Gemeente Ede	Sportservice Ede	Geen scheidingswand aanwezig
DVO-zaal	Bennekom	St. DVO-hal	St. DVO-hal	
De Maandereng	Ede-stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Kernhem	Ede-stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
De Spil	Harskamp	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Kulturhus	Wekerom	St. Kulturhus Wekerom	St. Kulturhus Wekerom	
Turnzaal				
Turnstede	Ede-stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	Niet geschikt voor bewegingsonderwijs

Tabel 3.2 Aanbod gymzalen in gemeente Ede in 2020

Gymzaal	Plaats	Eigenaar	Exploitant	Opmerking
De Kraats	Bennekom	Zie noot A	Zie noot A	Zie noot D
Platanenlaan	Bennekom	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Bettekamp	Ede–stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Blijdestein	Ede–stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Bunschoterweg	Ede–stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Ceelman van Ommerenweg	Ede–stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
De Fonkel	Ede–stad	St. De Onderwijsspecialisten	St. De Onderwijsspecialisten	Zie noot D
De Regenboog	Ede–stad	St. CNS Ede e.o.	St. CNS Ede e.o.	Zie noot D
ENKA	Ede–stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Essenburg	Ede–stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Het Streek, Bovenbuurtweg	Ede–stad	CSG Het Streek	CSG Het Streek	Zie noot D
Kerkweg	Ede–stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Marnix College I	Ede–stad	St. Marnix College	St. Marnix College	Zie noot D
Marnix College II	Ede–stad	St. Marnix College	St. Marnix College	Zie noot D
Marnix College III	Ede–stad	St. Marnix College	St. Marnix College	Zie noot D
Oranjelaan	Ede–stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	Zie noot D
Pallas Athene College I	Ede–stad	St. Openbaar Voortgezet Onderwijs Ede	St. Openbaar Voortgezet Onderwijs Ede	Zie noot D
Pallas Athene College II	Ede–stad	St. Openbaar Voortgezet Onderwijs Ede	St. Openbaar Voortgezet Onderwijs Ede	Zie noot D
Ridderhof	Ede–stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Van Zantenstraat	Ede–stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Verlengde Parkweg	Ede–stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Wulplaan	Ede–stad	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
De Zicht	Ederveen	Gemeente Ede	Gemeente Ede	
Schoolstraat Ederveen	Ederveen	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
De Valk	Lunteren	Zie noot B	Zie noot B	Zie noot D
Kerkhoflaan	Lunteren	Gemeente Ede	Sportservice Ede	
Ruitenbeek	Lunteren	Zie noot C	Zie noot C	Zie noot D
Otterlo	Otterlo	St. SERO	St. SERO	

Noot A: Eigenaar en exploitant van de voorziening is Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen met de Bijbel te Bennekom.

Noot B: Eigenaar en exploitant van de voorziening is Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen met de Bijbel te De Valk bij Lunteren.

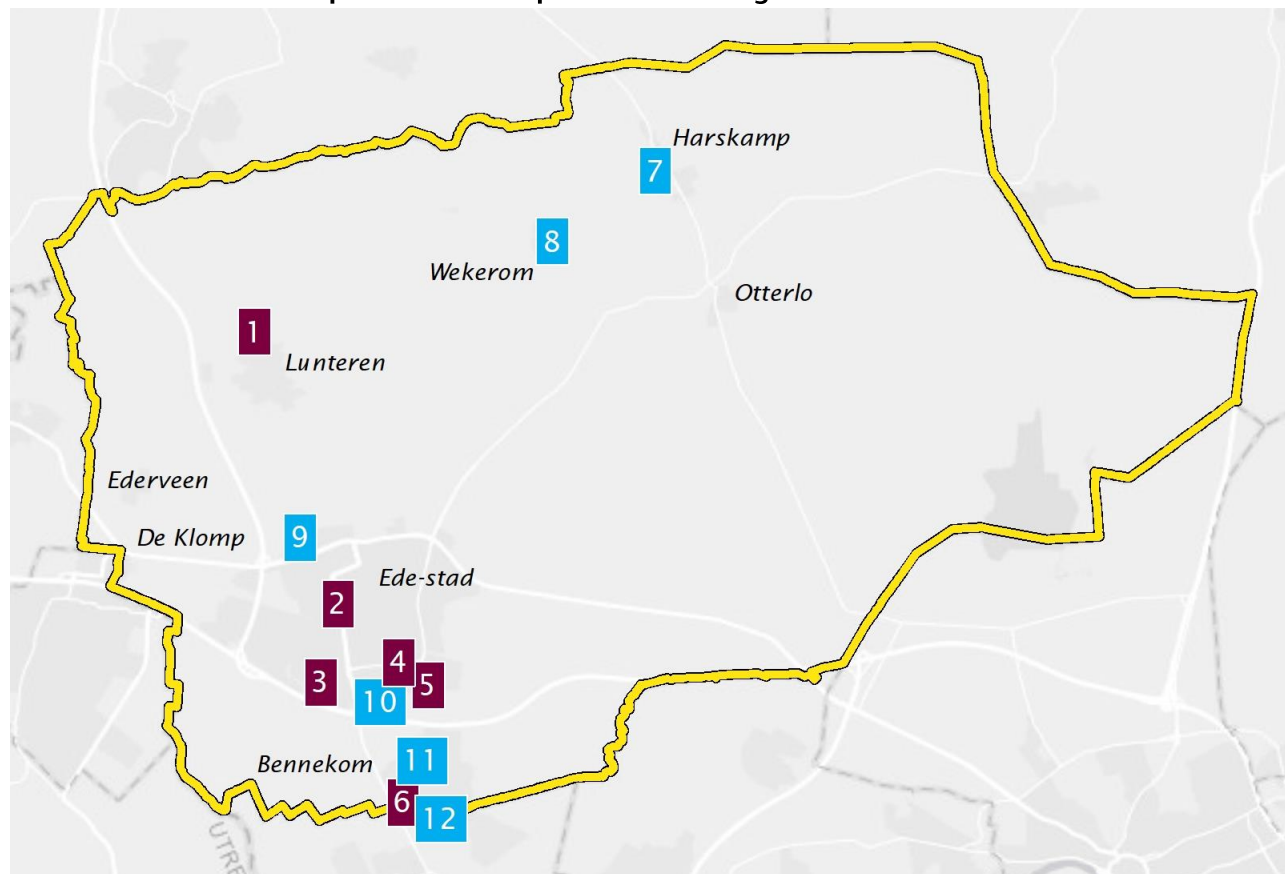
Noot C: Eigenaar en exploitant van de voorziening is Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen met de Bijbel te Overwoud bij Lunteren.

Noot D: De voorziening is niet beschikbaar voor de (georganiseerde) sport.

Spreiding

Het aanbod aan sporthallen concentreert zich in Ede-stad, Bennekom en Lunteren, de drie grotere plaatsen van de gemeente. In Harskamp en Wekerom is een sportzaal aanwezig. Ederveen is de plaats met de meeste inwoners zonder sporthal of sportzaal (kaart 3.1). In elke plaats is een sporthal, sportzaal of gymzaal aanwezig die eveneens beschikbaar is voor de (georganiseerde) sport (niet op de kaart).

Kaart 3.1 Aanbod van sporthallen en sportzalen in de gemeente Ede in 2020

SPORTHALLEN 1) Ut Sporthuus 2) De Peppel 3) Het Riet 4) Het Streek 5) Van der Knaaphal 6) DVO-hal
SPORTZALEN 7) De Spil 8) Kulturhus 9) Kernhem 10) De Maandereng 11) De Soetendaal 12) DVO-zaal
Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Reisafstand voor inwoners

Sporthal De Peppel is voor de meeste inwoners van de gemeente Ede de dichtstbijzijnde sporthal (40%). Voor ongeveer één op de tien inwoners is de dichtstbijzijnde sporthal niet in de eigen gemeente gelegen (11%). Deze inwoners zijn veelal woonachtig in de plaatsen De Klomp, Ederveen, Harskamp, Otterlo en Wekerom.

De inwoners van de gemeente moeten gemiddeld 2.040 meter afleggen naar de dichtstbijzijnde sporthal. De inwoners van Wekerom, Harskamp en Otterlo moeten gemiddeld een significant langere afstand afleggen dan de inwoners van de overige plaatsen (tabel 3.3). Voor 84 procent van de inwoners is de afstand tot de dichtstbijzijnde sporthal minder dan 3.000 meter. Drie kilometer wordt algemeen beschouwd als de afstand die men bereid is af te leggen voor zijn of haar sportbeoefening (Hoekman et al., 2013).

Tabel 3.3 Gemiddelde reisafstand naar dichtstbijzijnde sporthal inwoners gemeente Ede, naar plaats, in 2020 (in meter, gemeten over de weg)

Plaats	Afstand
Bennekom	1.410
Ede-stad	1.640
Lunteren	1.670
De Klomp	1.980
Ederveen	3.590
Wekerom	6.630
Harskamp	6.720
Otterlo	8.650
Gemeente Ede	2.040

Reisafstand voor het onderwijs

De gemeente heeft in haar gemeentelijke verordening opgenomen dat de loopafstand tussen het schoolgebouw en de gymlocatie zo klein mogelijk is, maar nooit meer dan 1.000 meter hemelsbreed mag bedragen (Gemeente Ede, 2017). Dit uitgangspunt is van toepassing op het basisonderwijs en speciaal onderwijs (sbo & (v)so). Leerlingen van scholen voor het voortgezet onderwijs moeten volgens de verordening niet meer dan 2.000 meter af hoeven leggen van het schoolgebouw naar de gymlocatie, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare weg en veilige weg.

Basisschool Nederwoud, gevestigd in Lunteren, is de enige basisschool die geen binnensportaccommodaties binnen 1.000 meter van het schoolgebouw heeft. De leerlingen van de school worden elke week met de bus vervoerd naar Ut Sporthuus voor het bewegingsonderwijs. De overige basisscholen en de scholen voor het speciaal onderwijs (sbo & (v)so) hebben minimaal één sporthal, sportzaal of gymzaal binnen 1.000 meter van het schoolgebouw die eveneens geschikt is voor het bewegingsonderwijs. In de meeste gevallen zijn er meerdere opties binnen 1.000 meter bereikbaar.

Alle scholen voor het voortgezet onderwijs in Ede-stad hebben meerdere binnensportaccommodaties binnen 2.000 meter die beschikbaar en geschikt zijn voor het bewegingsonderwijs.

Benchmark

In de gemeente Ede zijn relatief weinig sporthallen aanwezig en juist veel sportzalen (tabel 3.4). Het aantal sporthallen per 25.000 inwoners in de gemeente (1,3) is lager dan het landelijke gemiddelde (2,4), het gemiddelde in de regio (2,0) en het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten (2,1). Het aantal sportzalen in de gemeente Ede is daarentegen hoger dan alle referentiecijfers (tabel 3.4).

Tabel 3.4 Benchmark aanbod sporthallen en sportzalen gemeente Ede in 2020 (in aantallen)

	Sporthallen		Sportzalen	
	Aantal	Per 25.000 inwoners	Aantal	Per 25.000 inwoners
Gemeente Ede	6	1,3	6	1,3
Vergelijkbare gemeenten	94	2,1	38	0,9
Gelderland-Midden	57	2,0	31	1,1
Nederland	1.637	2,4	707	1,0

Toelichting: De vergelijkbare gemeenten zijn geselecteerd op basis van de bevolkingsomvang en de mate van stedelijkheid, zoals bepaald door het CBS. De referentiegemeenten zijn Alkmaar, Alphen aan den Rijn, Deventer, Helmond, Leeuwarden, Maastricht, Sittard-Geleen, Venlo, Westland en Zwolle.

Bron: Database SportAanbod (DSA), peildatum 1-1-2021. Bewerking: Mulier Instituut.

3.2 Behoeft

Georganiseerde sport

De behoefte aan sporthallen voor de georganiseerde sport kan worden berekend aan de hand van draagvlakcijfers.

Toelichting

Draagvlakcijfers vormen een planologische richtlijn. Bij een bepaalde bevolkingsomvang bestaat (in theorie) voldoende draagvlak voor een type voorziening. Dit type richtlijn is zeer algemeen en biedt een globale inschatting van de werkelijke behoefte. Het Mulier Instituut heeft recent de draagvlakcijfers voor sporthallen herijkt. De oorspronkelijke draagvlakcijfers zijn opgenomen in de Planologische Kengetallen, maar zijn verouderd (Schadenberg et al., 2020).

De behoefte aan sporthallen in de gemeente Ede wordt vastgesteld op minimaal zes en maximaal elf in 2020 (tabel 3.5). De verwachte bevolkingsontwikkeling heeft als gevolg dat de gemeentebrede behoefte toeneemt met minimaal één sporthal. Het is goed mogelijk dat de druk op de aanwezige sporthallen hoog is, aangezien het huidige aanbod conform de minimale behoefte in 2020 is.

De spreiding van de bestaande sporthallen is in lijn met de (minimale) behoefte. In Ede-stad is de minimale behoefte vier sporthallen, conform het huidige aanbod in de plaats; in Bennekom en Lunteren is dit minimaal één sporthal, conform het huidige aanbod in die plaatsen. In de overige plaatsen is volgens de richtlijnen onvoldoende draagvlak voor een sporthal (niet in tabel).

Tabel 3.5 Vraag-aanbodanalyse sporthallen gemeente Ede in 2020, 2030 en 2040 (o.b.v. draagvlakcijfers; in aantallen)

Jaar	Aanbod	Behoeft	
		Minimaal	Maximaal
2020	6	6 (6,7)	11 (11,7)
2030	6	7 (7,1)	12 (12,5)
2040	6	7 (7,6)	13 (13,3)

Bewegingsonderwijs

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ede stelt jaarlijks een rooster vast voor het gebruik van de binnensportaccommodaties die geschikt zijn voor het bewegingsonderwijs. Het aantal klokuren gymles dat scholen kunnen aanvragen voor inroostering, is afhankelijk van het aantal leerlingen dat staat ingeschreven bij de betreffende school (Gemeente Ede, 2017). Scholen zijn echter vrij om minder bewegingsonderwijs te geven dan waar zij volgens de verordening aanspraak op kunnen maken. Anderzijds kunnen scholen bij de gemeente een verzoek indienen voor meer klokuren dan het aantal op basis van het aantal leerlingen.

Amendement Heerema/Van Nispen

De tweede kamer heeft in februari 2020 het amendement Heerema/Van Nispen aangenomen. Scholen in het primair onderwijs (basisonderwijs en speciaal basisonderwijs) worden vanaf 2023 verplicht om hun leerlingen wekelijks minimaal twee lesuren bewegingsonderwijs te geven (1,5 klokuur). De uitgangspunten in de gemeentelijke verordening in de gemeente Ede voldoen aan de eisen uit het amendement Heerema/Van Nispen.

In elke plaats in de gemeente Ede zijn in theorie voldoende zaaldelen aanwezig voor het aantal klokuren dat de desbetreffende scholen kunnen aanvragen (tabel 3.6). De verwachte leerlingentoeename in het basisonderwijs heeft slechts geringe invloed op de behoefte aan ruimte voor het bewegingsonderwijs. Alleen in Ede-stad is in 2033 minimaal één zaaldeel extra nodig voor de gymlessen van de basisscholen.

In de weergegeven behoefte in tabel 3.6 is geen rekening gehouden met de afstanden tussen de scholen en gymlocaties binnen de plaatsen. In de praktijk zijn mogelijk meer zaaldelen nodig, omdat de afstand die leerlingen moeten overbruggen niet te lang mag zijn. Aan de andere kant kan medegebruik van zaaldelen door scholen van verschillende onderwijstypes in Ede-stad leiden tot een lagere behoefte dan de som van de behoefte per onderwijstype.

Tabel 3.6 Vraag-aanbodanalyse zaaldelen voor bewegingsonderwijs scholen gemeente Ede, naar plaats en onderwijstype, in 2020 en 2033 (in zaaldelen)

Plaats	Onderwijstype	Aanbod	Behoefte	
		2020	2020	2033
Ede-stad	Basisonderwijs	–	12 (11,2)	13 (12,2)
	Speciaal onderwijs (sbo & (v)so)	–	6 (5,6)	n.b.
	Voortgezet onderwijs	–	15 (14,9)	15 (14,9)
	Totaal Ede-stad	36	33	–
Bennekom	Basisonderwijs	5	3 (2,3)	3 (2,4)
Lunteren	Basisonderwijs	5	2 (1,7)	2 (1,8)
Ederveen	Basisonderwijs	2	2 (1,2)	2 (1,1)
Harskamp	Basisonderwijs	2	1 (0,6)	1 (0,6)
Wekerom	Basisonderwijs	2	1 (0,2)	1 (0,3)
Otterlo	Basisonderwijs	1	1 (0,3)	1 (0,4)

Toelichting: In de plaats De Klomp is geen school gevestigd.

Bron: Gemeente Ede, 2021. Bewerking: Mulier Instituut.

Ede-stad

In bijlage 3 is bovenstaande vraag-aanbodanalyse uitgevoerd voor de wijken in Ede-stad. Het aantal zaaldelen in Ede-Oost en Ede-West is onvoldoende om al het bewegingsonderwijs van de scholen in deze wijken te faciliteren. Hiertegenover staan capaciteitoverschotten in de overige wijken. In hoeverre het capaciteitoverschot in de overige wijken kan worden benut voor de scholen in Ede-Oost en Ede-west is afhankelijk van de afstand tussen de scholen en de zaaldelen.

3.3 Gebruik

In deze paragraaf wordt het gebruik uiteengezet van de binnensportaccommodaties die (deels) door SSE worden geëxploiteerd. Het gebruik van de niet-gemeentelijke binnensportaccommodaties is niet inzichtelijk gemaakt. Vanwege de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus (COVID-19) is ervoor gekozen om het gebruik te analyseren dat in 2019 heeft plaatsgevonden.² Het gebruik van de binnensportaccommodaties wordt afgezet tegen een benchmark met het gebruik van soortgelijke accommodaties in vergelijkbare gemeenten, eveneens in de periode voor corona.

Jaargebruik

Sporthallen De Peppel en Het Riet werden in 2019 circa 1.800 uur gebruikt. Het merendeel van het gebruik stond op naam van sportverenigingen en -clubs. Het Streek en de Van der Knaaphal werden op jaarbasis, als gevolg van het vele onderwijsgebruik, meer gebruikt. Het Streek werd echter beduidend minder voor sportieve doeleinden gebruikt dan de andere sporthallen. De sportzalen werden in 2019 overwegend door sportverenigingen en -clubs gebruikt. De Spil werd aanzienlijk minder gebruikt dan de andere sportzalen. De gymzalen in de gemeente Ede werden in 2019 hoofdzakelijk ingezet voor het bewegingsonderwijs.

De gemiddelde jaarbezetting (maandag t/m zondag van 08:00 tot 23:00 uur) van de sporthallen in de gemeente (exclusief Het Streek en de Van der Knaaphal) was 33 procent, van de sportzalen 32 procent en van de gymzalen 27 procent.

Vergelijking met benchmark

Sporthallen

De sporthallen in de benchmark worden op jaarbasis gemiddeld circa 2.040 uur gebruikt. De Peppel, Het Riet en Het Streek worden minder gebruikt. Het aantal uren sportgebruik van De Peppel, Het Riet en de Van der Knaaphal is echter hoger dan het gemiddelde van de benchmark (circa 1.200 uur). Het Riet wordt beduidend minder gebruikt.

Sportzalen

De Maandereng, De Soetendaal en Kernhem worden vergeleken met de sportzalen in de benchmark op jaarbasis veel gebruikt. Dit is het gevolg van het vele sportgebruik, want het onderwijsgebruik is relatief laag. De gemiddeldes van de sportzalen in de benchmark bedragen circa 1.720 uur (totaalgebruik) en 850 uur (sportgebruik). De Spil wordt beduidend minder gebruikt.

Gymzalen

De gymzalen in de benchmark worden op jaarbasis gemiddeld circa 1.350 uur gebruikt, waarvan 530 voor sportdoeleinden. Het merendeel van de gymzalen in de gemeente Ede wordt meer dan deze gemiddeldes gebruikt.

² In 2019 was gymzaal ENKA nog niet in gebruik genomen. Daarom ontbreekt deze gymzaal in deze paragraaf.

Tabel 3.7 Jaargebruik en –bezetting binnensportaccommodaties gemeente Ede, in 2019 (in gewogen uren en procenten)

Accommodatie	Jaargebruik			Jaarbezetting
	Sport	Onderwijs	Totaal	
Sporthallen				
De Peppel	1.468	335	1.804	32%
Het Riet	1.289	507	1.796	33%
Het Streek ^A	352	1.800	2.152	39%
Van der Knaaphal ^B	1.365	1.800	3.165	58%
Sportzalen				
De Maandereng	1.440	600	2.040	37%
De Soetendaal	1.015	962	1.977	36%
De Spil	696	292	989	18%
Kernhem	1.350	682	2.033	37%
Gymzalen				
Bettekamp	556	984	1.540	28%
Blijdestein	493	973	1.466	27%
Bunschoterweg	649	957	1.606	29%
Ceelman van Ommerenweg	838	1.117	1.956	36%
Essenburg	614	760	1.373	25%
Kerkhoflaan	470	817	1.286	23%
Kerkweg	372	791	1.163	21%
Oranjelaan ^C	39	680	718	13%
Platanenweg	754	672	1.426	26%
Ridderhof	911	772	1.683	31%
Schoolstraat Ederveen	485	742	1.227	22%
van Zantenstraat	616	1.190	1.805	33%
Verlengde Parkweg	546	1.310	1.856	34%
Wulplaan	912	700	1.612	29%

A CSG Het Streek exploiteert haar eigen sporthal. Sportservice Ede huurt structureel uren bij CSG Het Streek, om deze vervolgens te verhuren aan sportverenigingen. Overdag wordt de sporthal gebruikt voor het bewegingsonderwijs van CSG Het Streek (vo).

B De Van der Knaaphal wordt overdag gebruikt voor het bewegingsonderwijs van het Dulon College (mbo).

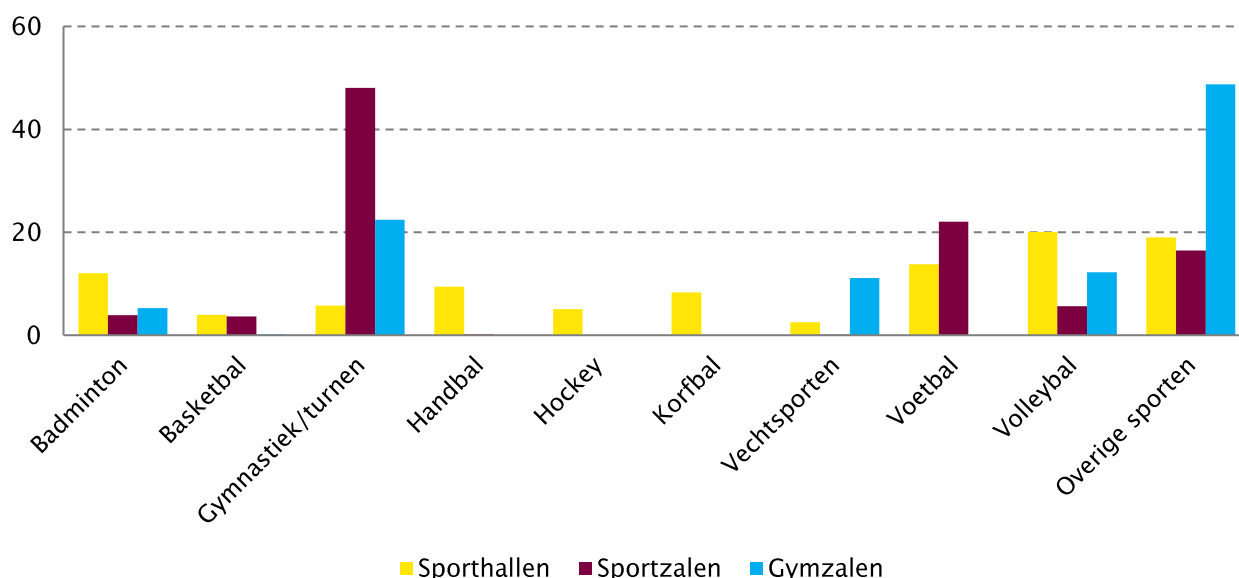
C Gymzaal Oranjelaan heeft een beperkte functionaliteit voor de (georganiseerde) sport.

Toelichting: In de tabel zijn alleen de binnensportaccommodaties opgenomen die Sportservice Ede in 2019 exploiteerde, met uitzondering van sporthal Het Streek (zie noot A hierboven).

Sportgebruik

De meest beoefende sport in de sporthallen in de gemeente Ede is volleybal: 20 procent van het sportgebruik (figuur 3.1). Volleybal wordt op afstand gevolgd door zaalvoetbal met 14 procent en badminton met 12 procent. In de sportzalen en gymzalen vindt veel gymnastiek/turnen en zaalvoetbal plaats. De gymzalen worden veel gebruikt voor ongeorganiseerde en anders georganiseerde sporten, zoals conditietraining en dansen.

Figuur 3.1 Sportgebruik binnensportaccommodaties gemeente Ede, in 2019 (in percentages van totale gebruik)

Toelichting: In de figuur is alleen het gebruik van binnensportaccommodaties verwerkt die Sportservice Ede in 2019 (deels) exploiteerde.

Bezetting

In figuren 3.2 en 3.3 is de gemiddelde bezetting van de sporthallen en sportzalen weergegeven voor verschillende tijdsblokken en tijdens verschillende perioden. In figuur 3.4 zijn de gemiddelde bezettingen voor de gymzalen weergegeven.

Sporthallen en sportzalen

De sporthallen en sportzalen zijn doordeweeks overdag (08:00-16:00 uur) gemiddeld 70 procent van de tijd in gebruik, zowel in de wintermaanden zijn als daarbuiten.

In de namiddag en avond (16:00-23:00 uur) is de gemiddelde doordeweekse bezetting van de sporthallen en sportzalen tijdens de wintermaanden vergelijkbaar met overdag (68%), maar buiten de wintermaanden beduidend lager (45%). Tussen 18:00 en 22:00 uur is doordeweeks de gemiddelde bezetting van de sporthallen en sportzalen het hoogst. Tijdens deze piekuren bestaat een gemiddelde bezettingsgraad van 59 procent buiten de wintermaanden en 79 procent in de wintermaanden.

Op zaterdag (09:00-21:00 uur) zijn de sporthallen buiten de wintermaanden gemiddeld 27 procent van de tijd in gebruik. In de wintermaanden zijn de sporthallen op zaterdag gemiddeld 46 procent van de tijd bezet. De lage bezetting van Het Streek drukt de gemiddelde bezetting van de sporthallen. De sportzalen worden in het weekend minder gebruikt dan de sporthallen. In de meeste gevallen is het gebruik van de sporthallen en sportzalen op zondag lager dan op zaterdag.

Gymzalen

De gymzalen zijn doordeweeks overdag (08:00-16:00 uur) circa 60 procent van de tijd bezet, zowel in de wintermaanden als daarbuiten. De bezettingscijfers zijn doordeweeks in de namiddag en avond (16:00-23:00 uur) een stuk lager: slechts een enkele gymzaal wordt doordeweeks in de avond meer dan de helft van de tijd gebruikt. Ook in de weekenden staan de gymzalen veelal leeg (niet in figuur).

Vergelijking met benchmark

Sporthallen

De Peppel en Het Riet worden doordeweeks overdag minder gebruikt dan de meeste sporthallen in de benchmark. De bezetting van De Peppel, Het Riet en de Van der Knaaphal doordeweeks in de namiddag/avond (inclusief piekuren) buiten de wintermaanden is daarentegen hoger dan de bezetting van de gemiddelde sporthal in de benchmark. De instroom in de wintermaanden in de gemeente Ede is echter beperkter, waardoor het gebruik van de hallen in de wintermaanden in de gemeente vergelijkbaar is met de sporthallen in de benchmark. Hetzelfde geldt voor het gebruik op zaterdag. Het zondaggebruik van de sporthallen in de gemeente Ede is lager dan dat van de meeste sporthallen in de benchmark, zowel in de wintermaanden als daarbuiten.

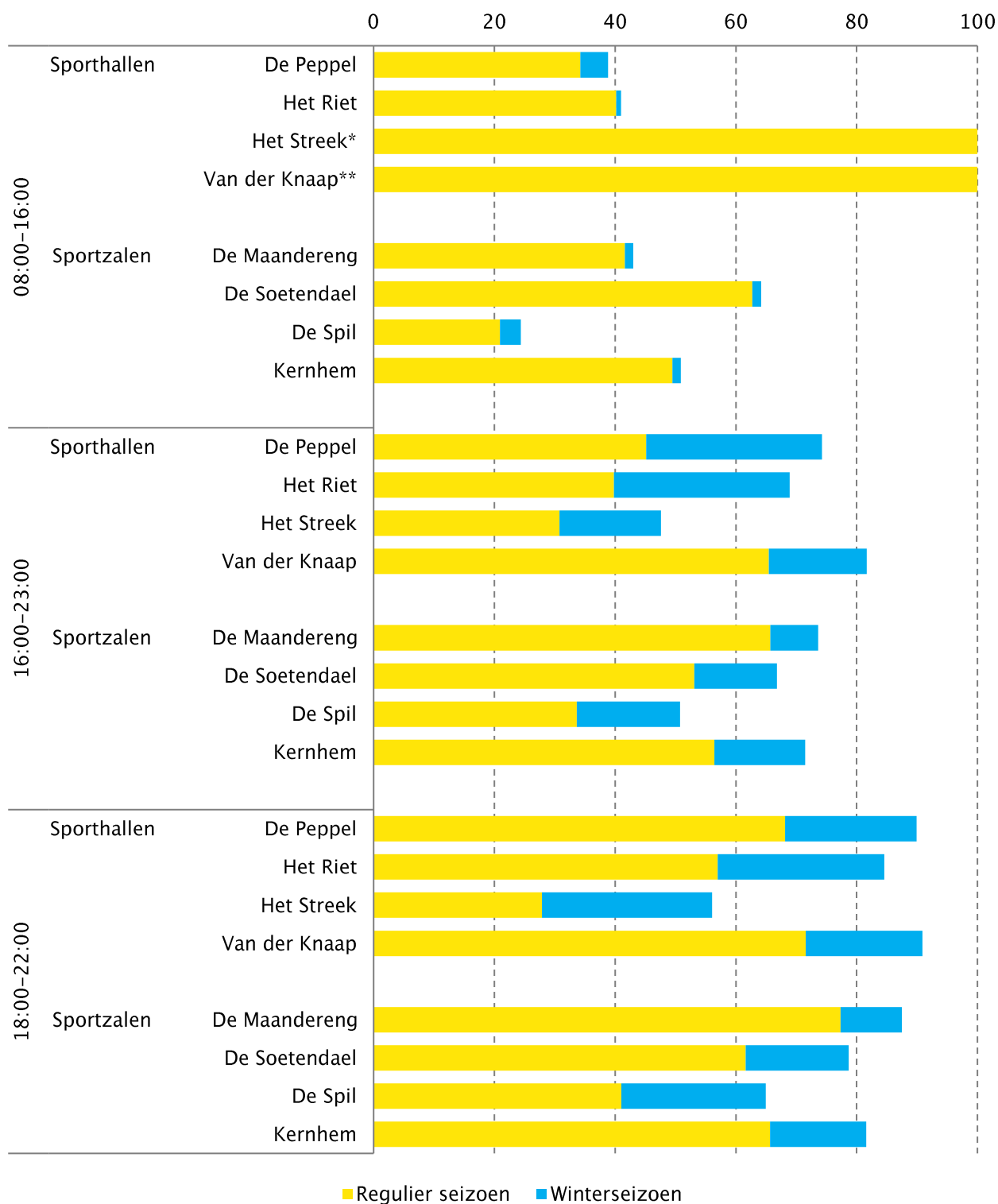
Sportzalen

De sportzalen in de gemeente Ede worden doordeweeks overdag minder gebruikt dan de gemiddelde sportzaal in de benchmark. In de namiddag/avond (inclusief piekuren) en in het weekend worden de sportzalen in de gemeente Ede echter beduidend meer gebruikt dan de meeste sportzalen in de benchmark.

Gymzalen

De gymzalen in de gemeente Ede worden doordeweeks overdag meer gebruikt dan de gemiddelde gymzaal in de benchmark. In de namiddag/avond (inclusief piekuren) worden de gymzalen in de gemeente Ede echter minder gebruikt dan de meeste gymzalen in de benchmark.

Figuur 3.2 Doordeweekse bezetting sporthallen en sportzalen gemeente Ede, in 2019 (in procenten)

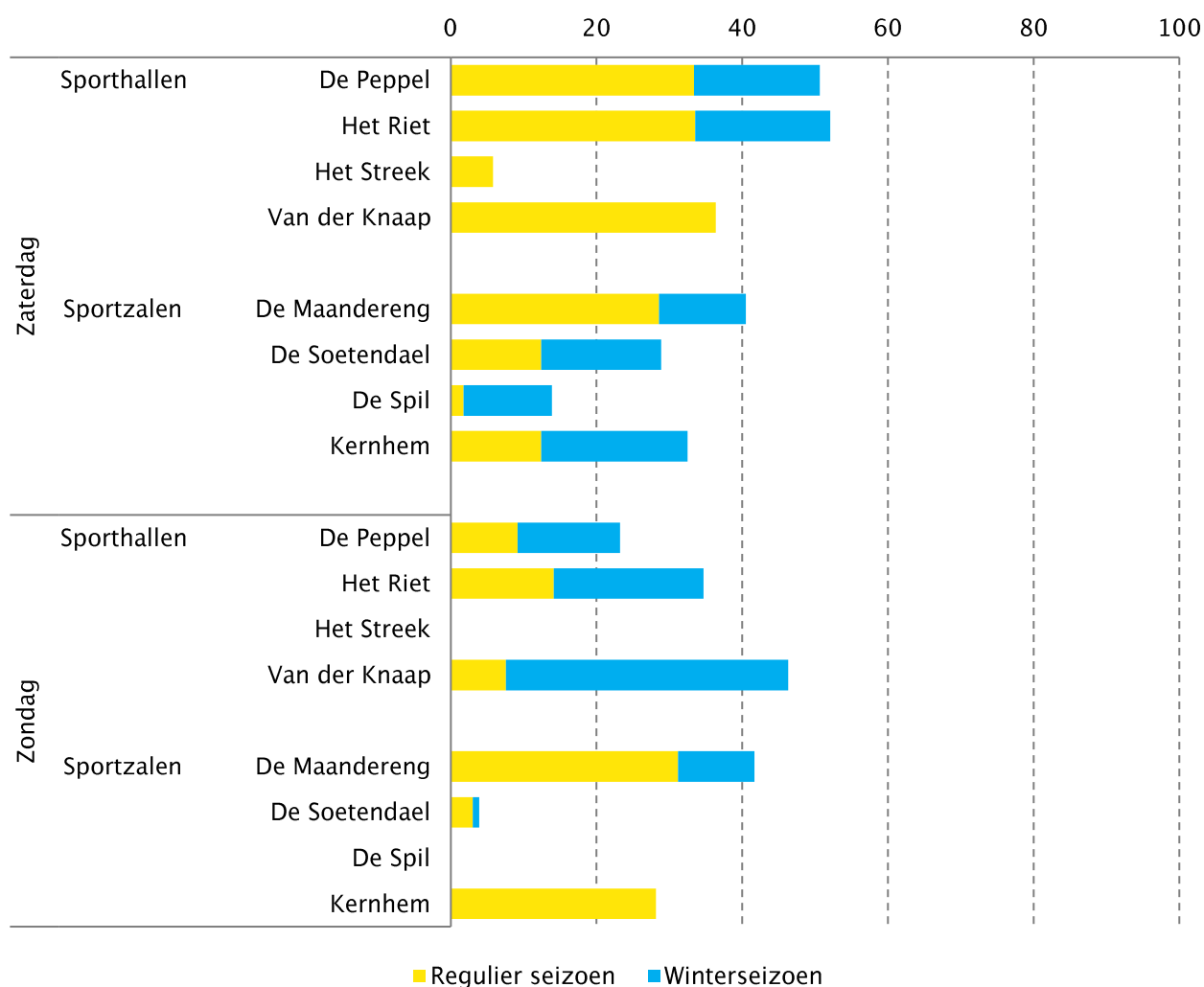

* Sporthal Het Streek wordt overdag gebruikt door Het Streek (vo).

** De Van der Knaaphal wordt overdag gebruikt door het Dulon College (mbo).

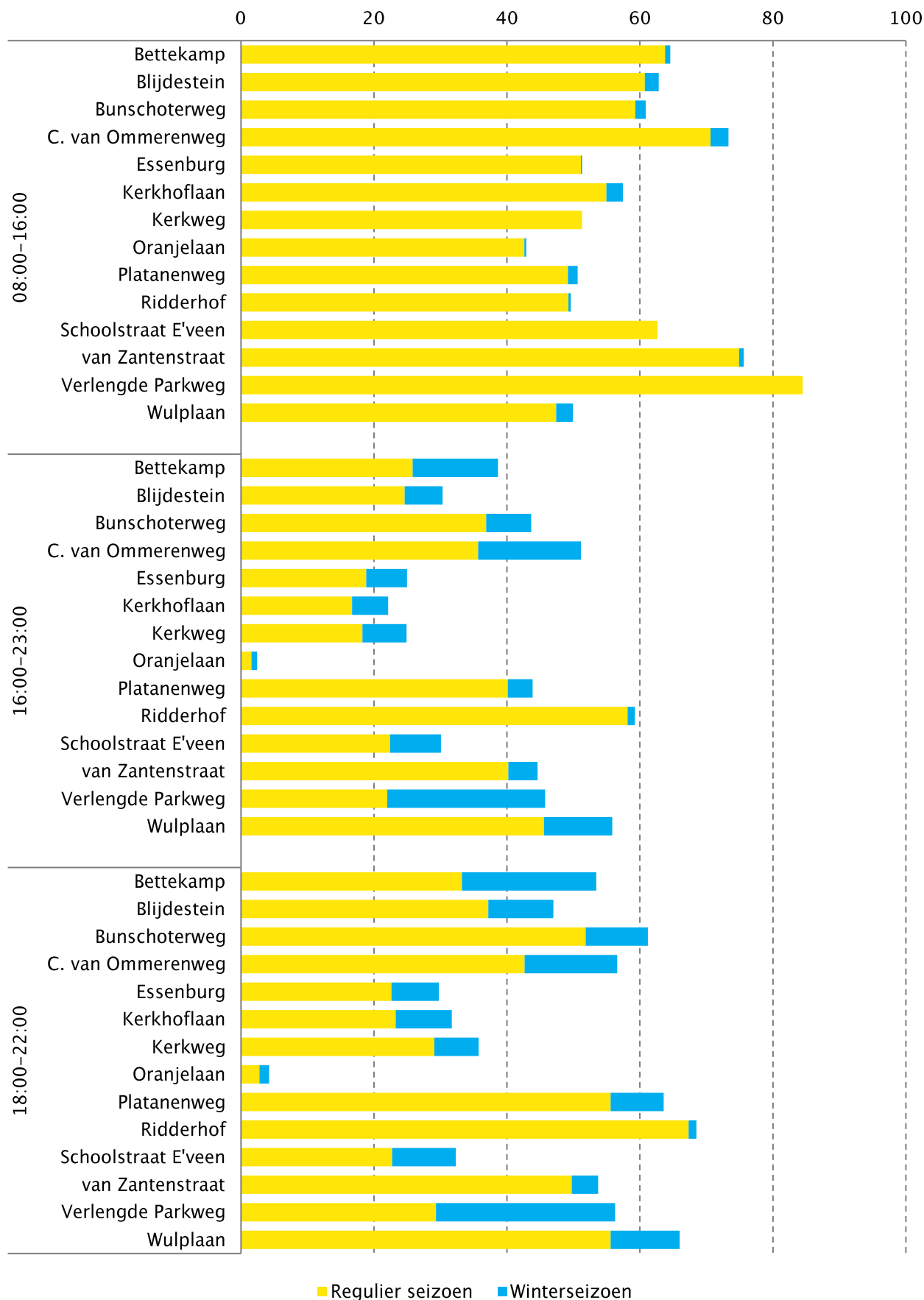
Toelichting: In de figuur zijn alleen de binnensportaccommodaties opgenomen die Sportservice Ede in 2019 exploiteerde, met uitzondering van sporthal Het Streek. CSG Het Streek exploiteert haar eigen hal; Sportservice Ede neemt structureel uren af bij de stichting, om deze vervolgens te verhuren aan sportverenigingen.

Figuur 3.3 Weekendbezetting (09:00–21:00 uur) sporthallen en sportzalen gemeente Ede, in 2019 (in procenten)

Toelichting: In de figuur zijn alleen de binnensportaccommodaties opgenomen die Sportservice Ede in 2019 exploiteerde, met uitzondering van sporthal Het Streek. CSG Het Streek exploiteert haar eigen hal; Sportservice Ede neemt structureel uren af bij de stichting, om deze vervolgens te verhuren aan sportverenigingen.

Figuur 3.4 Doorde weekse bezetting gymzalen gemeente Ede, in 2019 (in procenten)

Toelichting: In de figuur zijn alleen de gymzalen opgenomen die Sportservice Ede in 2019 exploiteerde.

4. Buitensport

In dit hoofdstuk worden het aanbod en de behoefte aan voorzieningen voor de georganiseerde buitensport uiteengezet. Er wordt ingegaan op de benodigde voorzieningen voor de atletiek-, hockey-, honkbal-/softbal-, korfbal-, tennis- en voetbalverenigingen.

Aanbod

In de gemeente Ede liggen dertien sportparken met sportvoorzieningen voor het beoefenen van atletiek, hockey, honk-/softbal, korfbal, tennis en/of voetbal (tabel 4.1). De voetbalvelden op sportparken Hoekelumse Eng en Peppelensteeg worden gedeeld door meerdere verenigingen.

Tabel 4.1 Aanbod buitensportvoorzieningen gemeente Ede in 2020

Plaats	Sportpark	Sporttak	Vereniging(en)	Sportvoorziening(en)
Bennekom	De Eikelhof	Korfbal	DVO/Accountor	3 40*20-meterkunstgrasvelden 1 24*12-meterkunstgrasveld
		Voetbal	VV Bennekom	3 natuurgraswedstrijdsvelden 4 kunstgrasvelden
	Keltenwoud	Tennis	Keltenwoud	12 verlichte banen
Ede–stad	Bosrand	Hockey	MHC Ede	2 semi-watervelden 1 waterveld
	Hoekelumse Eng	Atletiek	Climax	1 volwaardige atletiekaccommodatie
		Honk-/softbal	BSV Moorfielders	1 combinatieveld
		Voetbal	Ede/Victoria, FC Jeugd, KSV Fortissimo	2 natuurgrastrainingsvelden 3 natuurgraswedstrijdsvelden 2 kunstgrasvelden
	Inschoten	Tennis	TC Teskwik	6 verlichte banen
		Voetbal	DTS Ede	1 natuurgrastrainingsveld 5 natuurgraswedstrijdsvelden 2 kunstgrasvelden
	Peppelensteeg	Korfbal	CKV Reehorst '45	2 40*20-meterkunstgrasvelden
		Voetbal	Blauw Geel '55, VV Edesche Boys	1 natuurgrastrainingsveld 3 natuurgraswedstrijdsvelden 2 kunstgrasvelden
	Van Heeckerenlaan	Tennis	Edese Tennis Club	12 verlichte banen
Ederveen	Allemanskamp	Tennis	TV Ederveen	3 verlichte banen
		Voetbal	VV Advendo '57	2 natuurgraswedstrijdsvelden 1,4 kunstgrasveld ^A
Harskamp	't Meuleveld	Voetbal	SV Harskamp	1 natuurgraswedstrijdsveld 1,25 kunstgrasveld ^A
Lunteren	De Wormshoef	Tennis	TC Lunteren	6 verlichte banen
		Voetbal	VV Lunteren	1 natuurgrastrainingsveld 2 natuurgraswedstrijdsvelden 1 kunstgrasveld
Otterlo	Karweg	Tennis	TV Otterlo	3 verlichte banen
	Kastanjebos	Voetbal	SV Otterlo	1 natuurgrastrainingsveld 1 natuurgraswedstrijdsveld 1 kunstgrasveld
Wekerom	De Beek	Voetbal	SDS '55	1 natuurgraswedstrijdsveld 1,3 kunstgrasveld ^A

A De voetbalvelden met afwijkende afmetingen zijn bestemd voor niet-verenigingsgebruik.

(Technische) toelichting richtlijnen

De behoefte aan de voorzieningen voor de georganiseerde buitensport wordt in beeld gebracht aan de hand van richtlijnen. De richtlijnen bieden de mogelijkheid in beeld te brengen hoeveel ruimte een vereniging nodig heeft om standaard verenigingsactiviteiten te kunnen aanbieden, met mogelijkheden voor wedstrijden en trainingen. De richtlijnen zijn gestoeld op een aantal aannames, zoals de duur en frequentie van trainingen. Met lokale factoren die van invloed zijn op de behoefte van de verenigingen, zoals het nevengebruik van voorzieningen of een topsportafdeling, wordt geen rekening gehouden.

De leden-/teamaantallen van de buitensportverenigingen in de gemeente Ede die naast de richtlijnen zijn gelegd, zijn aangeleverd door Sportforum Ede.

Banen en velden

De bestaande sportinfrastructuur wordt als uitgangspunt genomen. De toekomstige (extra) behoefte hoeft niet per definitie te worden geaccommodeerd bij de vereniging waar volgens de berekening een tekort kan ontstaan. Capaciteitsuitbreiding op een nabijgelegen sportpark kan ook in de behoefte van de (nieuwe) sportende inwoners voorzien.

De toekomstige behoefte wordt in twee scenario's gepresenteerd. In het eerste scenario wordt uitgegaan van een stabiele sportdeelname. Dat wil zeggen dat ervan uit is gegaan dat in de toekomst hetzelfde aandeel van de inwoners per (leeftijds)categorie lid is van een bijvoorbeeld een voetbalvereniging als in 2018. In het tweede scenario worden de lokale ontwikkelingen in de deelname aan de sporttakken doorgetrokken naar de toekomst. In sommige gevallen zal dit leiden tot een buitensporige toename of afname van de behoefte. Het is (beleidsmatig) relevant om de ontwikkeling van de verenigingen te monitoren om te bezien langs welke lijn de verenigingen zich ontwikkelen. Omdat de bevolkingsprognoses voor 2040 niet op plaatsniveau beschikbaar zijn, is niet vast te stellen hoe de verwachte bevolkingsontwikkeling op individuele verenigingen zal doorwerken. Alleen de gemeentebrede behoefte voor sporten met meerdere verenigingen in 2040 is daarom in beeld gebracht.

Kleedkamers

In tegenstelling tot de richtlijnen voor het bepalen van de behoefte aan banen en velden van de verenigingen, zijn de richtlijnen voor het aantal kleedkamers niet geaccordeerd door de VNG of de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG). Deze richtlijnen zijn opgesteld door de desbetreffende sportbonden. Meer dan bij de richtlijnen voor het benodigde aantal banen en velden moeten de uitkomsten van de berekening van het theoretische aantal benodigde kleedkamers lokaal getoetst worden.

4.1 Atletiek

De gemeente Ede beschikt over één atletiekaccommodatie. De accommodatie is onderdeel van het sportpark Hoekelumse Eng, gelegen in Ede-stad. De atletiekaccommodatie bestaat uit een kunststof rondbaan van 400 meter met zes lanen, een rechte sprintbaan met acht lanen voor afstanden tot en met 110 meter, en een (midden)ruimte met de mogelijkheid om de werp- en springnummers uit te voeren. Atletiekvereniging Climax heeft haar thuisbasis op de accommodatie.

Climax telde in 2020 circa 750 leden. Bij een stabiele sportdeelname zal de verwachte bevolkingsgroei leiden tot een kleine toename van het aantal leden van de atletiekvereniging. Het aantal leden van de vereniging is echter tussen 2014 en 2020 afgenomen, ondanks een bevolkingstoename. Indien deze ontwikkeling zich doorzet, zal het aantal leden licht afnemen (tabel 4.2).

Er is geen richtlijn beschikbaar waarmee de behoefte van een atletiekvereniging qua sportvoorzieningen op een atletiekaccommodatie kan worden bepaald.

Tabel 4.2 Aantal leden atletiekvereniging Climax in 2020, 2030 en 2040 (in aantallen)

Plaats	Sportpark	Vereniging	2020	2030	2040
<i>Verwachting gebaseerd op bevolkingsprognoses en stabiele sportdeelname</i>					
Ede-stad	Hoekelumse Eng	Climax	746	760	830
<i>Verwachting gebaseerd op bevolkingsprognoses en lokale trend in atletiekdeelname</i>					
Ede-stad	Hoekelumse Eng	Climax	746	720	730

Kleedkamers

De Atletiekunie hanteert de richtlijn van minimaal vier kleed-/wasruimtes voor sporters bij een wedstrijdaccommodatie. Als de accommodatie voornamelijk voor regionale wedstrijden wordt gebruikt of als het een trainingsaccommodatie betreft, kan afhankelijk van de intensiteit van het gebruik van de atletiekaccommodatie worden uitgegaan van minimaal twee kleed-/wasruimtes (Atletiekunie, 2021).

Het vloeroppervlak van één kleed-/wasruimte moet, volgens de richtlijn, minimaal 30 vierkante meter bedragen, waarbij voor het vloeroppervlak van het douchegebied moet worden uitgegaan van minimaal 10 vierkante meter.

De atletiekaccommodatie in Ede wordt benut voor regionale wedstrijden. Op basis van de richtlijn van de Atletiekunie zouden twee kleed-/wasruimtes bij de accommodatie in 2020 volstaan. Climax heeft de ambitie om in de toekomst een Nationaal Kampioenschap te organiseren. In dat geval zijn twee extra (tijdelijke) kleed-/wasruimtes gewenst.

4.2 Hockey

In de gemeente Ede liggen drie hockeyvelden. Het aantal hockeyvelden is ten opzichte van het aantal inwoners van de gemeente laag vergeleken met het landelijke gemiddelde, het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten en het gemiddelde in de regio (tabel 4.3).

Circa 930 inwoners van de gemeente Ede zijn lid van een hockeyvereniging. Dit houdt in dat een hockeyveld in de gemeente gemiddeld door 309 leden wordt gespeeld; de landelijk gemiddelde velddruk bedraagt 249 leden per veld (tabel 4.3).

Tabel 4.3 Aantal hockeyvelden, ledenpercentage KNHB en gemiddelde velddruk gemeente Ede

	Aantal velden		Ledenpercentage	Velddruk
	Totaal	Per 25.000 inwoners		
Gemeente Ede	3	0,6	0,8	309
Vergelijkbare gemeenten	51	1,2	1,0	212
Gelderland-Midden	42	1,5	1,2	205
Nederland	982	1,4	1,4	247

Toelichting: De velddruk is uitgerekend door het aantal inwoners dat lid is van een hockeyvereniging te delen door het aantal hockeyvelden dat in de gemeente aanwezig is. Inwoners hoeven echter geen lid te zijn van een hockeyvereniging in de eigen gemeente.

Bron: Database SportAanbod (DSA), 2020; KNHB via NOC*NSF, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

De drie hockeyvelden in de gemeente Ede betreffen twee semi-watervelden en één waterveld, en liggen op sportpark Bosrand in Ede-stad. MHC Ede, de enige hockeyvereniging in de gemeente Ede, heeft hier haar thuisbasis. In totaal had MHC Ede in 2020 49 teams ingeschreven bij een competitie van de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (KNHB).

In tabel 4.4 wordt de huidige en toekomstige veldbehoefte van MHC Ede afgezet tegen het huidige aanbod. Op sportpark Bosrand is in de huidige situatie voldoende ruimte beschikbaar. Voor de potentiële nieuwe leden als gevolg van de verwachte bevolkingsgroei is bij een stabiele sportdeelname eveneens voldoende ruimte beschikbaar.

Het aantal leden van de hockeyvereniging is tussen 2014 en 2020 afgenomen, ondanks een bevolkingsgroei en tegen de landelijke trend in. Het aantal seniorenleden is wel toegenomen, maar niet genoeg om de terugloop in juniorenleden te compenseren. In het scenario dat deze ontwikkelingen doorzetten richting 2040, zal op zondag, wanneer de seniorenteams spelen, een extra veld nodig zijn ten opzichte van het huidige aanbod. Door de afname van het aantal jeugdleden de afgelopen jaren, zal de doorstroom van deze leden naar de senioren de komende tijd echter kleiner worden. Dit zou er toe kunnen leiden dat de groei van het aantal senioren afvlakt, waardoor de veldbehoefte in de praktijk mogelijk minder snel zal toenemen.

Tabel 4.4 Vraag-aanbodanalyse velden hockeyvereniging MHC Ede in 2020, 2030 en 2040 (in aantallen)

Plaats	Sportpark	Vereniging	Aanbod	Behoefte					
				2020		2030		2040	
				Zat.	Zon.	Zat.	Zon.	Zat.	Zon.
Verwachting gebaseerd op bevolkingsprognoses en stabiele sportdeelname									
Ede-stad	Bosrand	MHC Ede	3	3	2	3	2	3	2
				(2,6)	(1,5)	(2,7)	(1,5)	(3,0)	(1,7)
Verwachting gebaseerd op bevolkingsprognoses en lokale trend in hockeydeelname									
Ede-stad	Bosrand	MHC Ede	3	3	2	2	3	2	4
				(2,6)	(1,5)	(2,0)	(2,2)	(1,6)	(3,7)

Kleedkamers

De KNHB hanteert de richtlijn van ten minste twee kleedkamers per veld. De kleedkamers moeten minimaal 15 vierkante meter groot zijn, met een wasruimte van ten minste 8 vierkante meter. Afhankelijk van de intensiteit waarmee de velden worden gespeeld, kan worden overwogen om vier kleedkamers van 15 vierkante meter per veld te bouwen of twee grotere kleedkamers van ten minste 25 vierkante meter met een wasruimte van ten minste 10 vierkante meter elk (Koninklijke Nederlandse Hockey Bond, 2017).

Op basis van de richtlijn van de KNHB heeft MHC Ede minimaal zes kleedkamers in de kleine maatvoering nodig, nu en naar verwachting ook in de (nabije) toekomst. Gelet op de bezetting van de velden, waarbij meerdere wedstrijden in een kort tijdsbestek worden gespeeld, heeft het de voorkeur dat de vereniging over meer kleedkamers en/of over kleedkamers in een grotere maatvoering beschikt.

4.3 Honk- en softbal

Op sportpark Hoekelumse Eng in Ede-stad ligt een veld dat geschikt is voor alle vormen van honkbal en softbal. Het veld wordt gebruikt door honk-/softbalvereniging BSV Moorfielders. In totaal had de vereniging in 2020 zeven teams ingeschreven bij een competitie van de Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond (KNBSB).

In tabel 4.5 wordt de huidige en toekomstige veldbehoefte van BSV Moorfielders afgezet tegen het huidige aanbod. Het ene veld op sportpark Hoekelumse Eng biedt de vereniging in de huidige situatie voldoende ruimte. Voor de potentiële nieuwe leden als gevolg van de verwachte bevolkingsgroei is eveneens voldoende ruimte beschikbaar. De honk-/softbaldeelname in de gemeente is tussen 2014 en 2020 echter toegenomen. Indien deze toename doorzet, ontstaat mogelijk een capaciteitstekort tussen 2030 en 2040.

Tabel 4.5 Vraag-aanbodanalyse velden honk-/softbalvereniging BSV Moorfielders in 2020, 2030 en 2040 (in aantallen)

Plaats	Sportpark	Vereniging	Aanbod	Behoefte		
				2020	2030	2040
Verwachting gebaseerd op bevolkingsprognoses en stabiele sportdeelname						
Ede-stad	Hoekelumse Eng	BSV Moorfielders	1	1 (0,7)	1 (0,7)	1 (0,8)
Verwachting gebaseerd op bevolkingsprognoses en lokale trend in honk-/softbaldeelname						
Ede-stad	Hoekelumse Eng	BSV Moorfielders	1	1 (0,7)	1 (0,9)	2 (1,2)

Kleedkamers

Kleed- en wasruimte zijn verplicht volgens het *KNBSB Reglement van Wedstrijden*. De KNBSB hanteert de norm dat per wedstrijdveld minimaal twee kleed- en wasruimten voor de spelers en twee kleed- en wasruimten voor scheidsrechters (één grote en één kleinere) aanwezig moeten zijn. De kleedkamers voor spelers moeten plaats bieden aan minimaal twintig personen (Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond, 2021).

Op basis van de richtlijn van de KNBSB heeft BSV Moorfielders minimaal twee kleedkamers nodig, nu en naar verwachting ook in de (nabije) toekomst.

4.4 Korfbal

De gemeente Ede telt twee korfbalverenigingen. DVO/Accountor is gevestigd op sportpark De Eikelhof in Bennekom; CKV Reehorst '45 op sportpark Peppelensteeg in Ede-stad. DVO/Accountor is de grootste korfbalvereniging van de twee, met in 2020 47 teams ingeschreven in een competitie van het Koninklijk Nederlands Korfbalverbond (KNKV); CKV Reehorst '45 had 17 teams ingeschreven.

DVO/Accountor heeft in 2020 behoefte aan vijf speelvelden van 40 bij 20 meter en één speelveld van 24 bij 12 meter. Op sportpark De Eikelhof liggen drie speelvelden van 40 bij 20 meter en één speelveld van 24 bij 12 meter. De vereniging beschikt over een eigen sporthal en sportzaal, waardoor de vereniging in de praktijk mogelijk geen capaciteitstekort ervaart. CKV Reehorst '45 heeft in 2020 behoefte aan twee speelvelden van 40 bij 20 meter, conform het aanbod op sportpark Peppelensteeg.

De verwachte bevolkingsgroei zal niet leiden tot een dusdanige toename van het aantal leden van de korfbalverenigingen dat meer velden nodig zijn dan in de huidige situatie (tabel 4.6). De korfbaldeelname in de gemeente is tussen 2014 en 2020 echter toegenomen. Indien deze trend zich doorzet, is mogelijk uitbreiding van de capaciteit noodzakelijk (tabel 4.7). Een aspect dat hierbij meespeelt is de spreiding van de (nieuwe) korfballeden over de twee sportparken. Mogelijk ontstaat bij de ene korfbalvereniging een capaciteitstekort, terwijl de velden bij de andere intensiever bespeeld kunnen worden. Omdat de afstand tussen Bennekom en Ede-stad beperkt is, kan dit aspect worden meegewogen bij eventuele beslissingen over investeringen voor capaciteitsuitbreiding.

Tabel 4.6 Vraag-aanbodanalyse velden korfbalverenigingen gemeente Ede in 2020, 2030 en 2040 o.b.v. bevolkingsprognoses en een stabiele sportdeelname (in aantallen)

Plaats	Sportpark	Vereniging	Type veld	Aanbod	Behoefte		
					2020	2030	2040
Bennekom	De Eikelhof	DVO/Accountor	40*20-meter	3	5 (4,4)	5 (4,5)	- -
			24*12-meter	1	1 (0,7)	1 (0,8)	- -
Ede-stad	Peppelensteeg	CKV Reehorst '45	40*20-meter	2	2 (1,9)	2 (1,9)	- -
Gemeente Ede			40*20-meter	5	7 -	7 -	7 -
			24*12-meter	1	1 -	1 -	1 -

Tabel 4.7 Vraag-aanbodanalyse velden korfbalverenigingen gemeente Ede in 2020, 2030 en 2040 o.b.v. bevolkingsprognoses en lokale trend in korfbaldeelname (in aantallen)

Plaats	Sportpark	Vereniging	Type veld	Aanbod	Behoefte		
					2020	2030	2040
Bennekom	De Eikelhof	DVO/Accountor	40*20-meter	3	5 (4,4)	5 (4,7)	- -
			24*12-meter	1	1 (0,7)	1 (0,8)	- -
Ede-stad	Peppelensteeg	CKV Reehorst '45	40*20-meter	2	2 (1,9)	3 (2,1)	- -
Gemeente Ede			40*20-meter	5	7 -	8 -	9 -
			24*12-meter	1	1 -	1 -	2 -

Kleedkamers

Het KNKV hanteert de planningsnorm dat een vereniging recht heeft op een basisvoorziening van twee velden van 40 bij 20 meter en vier kleedkamers (Koninklijk Nederlands Korfbalverbond, 2020). CKV Reehorst '45 heeft in 2020 behoefte aan twee speelvelden en dus aan vier kleedkamers. Bij een behoefte van vijf speelvelden, zoals DVO/Accountor heeft, zijn volgens de richtlijn tien kleedkamers nodig. Mogelijk zijn bij een toenemende korfbaldeelname in de (nabije) toekomst meerdere kleedkamers nodig.

4.5 Tennis

In de gemeente Ede liggen 42 *outdoor* tennisbanen. Het aantal tennisbanen is ten opzichte van het aantal inwoners van de gemeente zeer laag vergeleken met het landelijke gemiddelde, het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten en het gemiddelde in de regio (tabel 4.8).

Circa 2.200 inwoners van de gemeente Ede zijn lid van een tennisvereniging. Dit houdt in dat een tennisbaan in de gemeente gemiddeld door 52 leden wordt gespeeld; dit is hoger dan het landelijke gemiddelde van 43 leden per baan (tabel 4.8).

Tabel 4.8 Aantal *outdoor* tennisbanen, ledenpercentage KNLTB en gemiddelde baandruk gemeente Ede

	Aantal banen		Ledenpercentage	Baandruk
	Totaal	Per 25.000 inwoners		
Gemeente Ede	42	9,0	1,9	52
Vergelijkbare gemeenten	706	16,1	2,7	42
Gelderland-Midden	481	17,3	2,7	40
Nederland	12.178	17,5	3,0	43

Toelichting: De baandruk is uitgerekend door het aantal inwoners dat lid is van een tennisvereniging te delen door het aantal *outdoor* tennisbanen dat in de gemeente aanwezig is. Inwoners hoeven echter geen lid te zijn van een tennisvereniging in de eigen gemeente.

Bron: Database SportAanbod (DSA), 2020; KNLTB via NOC*NSF, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

De tennisbanen liggen verspreid over zes sportparken en worden door evenveel tennisverenigingen gespeeld. De verenigingen in de gemeente Ede telden in 2020 circa 2.150 leden die bij de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (KNLTB) stonden ingeschreven.

In tabellen 4.9 en 4.10 is de huidige en toekomstige baanbehoefte van de verenigingen afgezet tegen het huidige aanbod.

Bandbreedte

De baanbehoefte van de tennisverenigingen is weergegeven in een bandbreedte. In hoeverre de minimale of de maximale variant van toepassing is voor een vereniging, is afhankelijk van diverse factoren, zoals de demografische opbouw van het ledenbestand en het aantal deelnemende teams aan de competities.

Bij alle tennisverenigingen ligt het huidige aantal banen boven de maximale behoefte ('overschot') of is het aantal banen conform de maximale behoefte. De verwachte bevolkingsontwikkeling zal mogelijk leiden tot een toename van het aantal leden van de tennisverenigingen in Ede-stad tot 2030. In de andere plaatsen zal het aantal inwoners afnemen, en daarmee het potentiële aantal leden van de tennisverenigingen (tabel 4.9). Voor de periode van 2030 tot 2040 wordt gemeentebreed een bevolkingsgroei verwacht. Afhankelijk van waar deze groei wordt gefaciliteerd, is extra capaciteit noodzakelijk.

De tennisdeelname is in de gemeente tussen 2014 en 2020 afgenomen, conform het landelijke beeld. Indien deze trend zich doorzet, zal de behoefte aan tennisbanen in de gemeente afnemen, ondanks de bevolkingsgroei (tabel 4.10).

Tabel 4.9 Vraag-aanbodanalyse banen tennisverenigingen gemeente Ede in 2020, 2030 en 2040 o.b.v. bevolkingsprognoses en een stabiele sportdeelname (in aantallen)

Plaats	Sportpark	Vereniging	Aanbod	Behoefte					
				2020		2030		2040	
				Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Bennekom	Keltenwoud	Keltenwoud	12	(8,8 9)	(11,4 12)	(8,5 9)	(10,9 11)	-	-
Ede-stad	Inschoten	TC Teskwik	6	(2,2 3)	(2,9 3)	(2,8 3)	(3,6 4)	-	-
	Van		12	(6,5 7)	(8,3 9)	(6,9 7)	(8,8 9)	-	-
	Heeckerenlaan	Edese Tennis Club						-	-
	<i>Totaal Ede-stad</i>		<i>18</i>	<i>10 -</i>	<i>12 -</i>	<i>10 -</i>	<i>13 -</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Ederveen	Allemanskamp	TV Ederveen	3	(0,8 1)	(1,1 2)	(0,9 1)	(1,1 2)	-	-
	De	TC						-	-
Lunteren	Wormshoef	Lunteren	6	(3,3 4)	(4,3 5)	(3,4 4)	(4,3 5)	-	-
Otterlo	Karweg	TV Otterlo	3	(1,8 2)	(2,4 3)	(1,6 2)	(2,1 3)	-	-
								-	-
Gemeente Ede				42	2 3 6 - 4 -	2 3 6 - 4 -	2 3 8 7	2 - 3 -	8 7

Tabel 4.10 Vraag-aanbodanalyse banen tennisverenigingen gemeente Ede in 2020, 2030 en 2040 o.b.v. bevolkingsprognoses en lokale trend in tennisdeelname (in aantallen)

Plaats	Sportpark	Vereniging	Aanbod	Behoefte					
				2020		2030		2040	
				Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Bennekom	Keltenwoud	Keltenwoud	12	(8,8 9)	(11,4 12)	(6,9 7)	(8,9 9)	-	-
Ede-stad	Inschoten	TC Teskwik	6	(2,2 3)	(2,9 3)	(2,3 3)	(3,0 3)	-	-
	Van		12	(6,5 7)	(8,3 9)	(5,4 6)	(7,0 7)	-	-
	Heeckerenlaan	Edese Tennis Club						-	-
	<i>Totaal Ede-stad</i>		<i>18</i>	<i>10 -</i>	<i>12 -</i>	<i>9 -</i>	<i>10 -</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Ederveen	Allemanskamp	TV Ederveen	3	(0,8 1)	(1,1 2)	(0,7 1)	(0,9 1)	-	-
	De	TC						-	-
Lunteren	Wormshoef	TC Lunteren	6	(3,3 4)	(4,3 5)	(2,7 3)	(3,5 4)	-	-
Otterlo	Karweg	TV Otterlo	3	(1,8 2)	(2,4 3)	(1,3 2)	(1,6 2)	-	-
								-	-
Gemeente Ede				42	2 3 6 - 4 -	2 2 2 - 6 -	2 2 0 4	2 - 2 -	0 4

Kleedkamers

De KNLTB stelt dat een tennisvereniging over minimaal twee kleedkamers moet beschikken: één voor heren en één voor dames (Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond, 2014). Afhankelijk van het aantal tennisbanen moet de maatvoering bepaald worden (tabel 4.11).

Tabel 4.11 Richtlijn maatvoering kleedkamers tennisverenigingen (in vierkante meters)

Aantal banen	Kleedruimtes	Wasruimtes
1-2 banen	6	5
3-4 banen	8	5
5-7 banen	14	6
8 banen of meer	16	8

Bron: gebaseerd op Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (2014).

4.6 Voetbal

In de gemeente Ede liggen 42 volwaardige voetbalvelden die voor de georganiseerde sport worden gebruikt. Dit komt neer op 9,0 veld per 25.000 inwoners, wat onder het landelijk gemiddelde, het gemiddelde in de regio en het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten ligt. Relatief veel velden in de gemeente zijn echter kunstgrasvelden. Deze kunnen intensiever worden gespeeld dan natuurgrasvelden (tabel 4.12).

Circa 6.700 inwoners van de gemeente Ede zijn lid van een voetbalvereniging. Dit houdt in dat een voetbalveld in de gemeente gemiddeld door 160 voetballers wordt gebruikt. Dit gemiddelde is vergelijkbaar met referentiecijfers (tabel 4.12).

Tabel 4.12 Aantal voetbalvelden, ledenpercentage KNVB en gemiddelde velddruk gemeente Ede

	Aantal velden			Leden- percentage	Velddruk
	Totaal	Per 25.000 inwoners	Percentage kunstgras		
Gemeente Ede	42	9,0	36	5,7	160
Vergelijkbare gemeenten	447	10,2	26	6,5	160
Gelderland-Midden	283	10,2	28	6,7	164
Nederland	7.519	10,8	24	6,8	156

Toelichting: De velddruk is uitgerekend door het aantal inwoners dat lid is van een voetbalvereniging te delen door het aantal voetbalvelden dat in de gemeente aanwezig is. Inwoners hoeven echter geen lid te zijn van een voetbalvereniging in de eigen gemeente.

Bron: Database SportAanbod (DSA), 2020; KNVB via NOC*NSF, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

De voetbalvelden in de gemeente Ede liggen verspreid over negen sportparken. Op twee sportparken zijn meerdere voetbalverenigingen gevestigd. Deze velden worden dus door meerdere verenigingen gespeeld. De kunstgrasvelden worden voor zowel wedstrijden als trainingen gebruikt, de natuurgrasvelden uitsluitend voor wedstrijden óf trainingen. Het merendeel daarvan dient als wedstrijdveld. In totaal zijn er 36 wedstrijd velden en 21 trainingsvelden in de gemeente. De voetbalverenigingen hadden in 2020 in totaal 342 teams ingeschreven bij een competitie van de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB).

Wedstrijd velden

Met uitzondering van Hoekelumse Eng en Inschoten liggen op alle sportparken voldoende wedstrijd velden om te voldoen aan de behoefte van de verenigingen. Het tekort op Hoekelumse Eng is het meest nijpend.

Ede/Victoria, FC Jeugd en KSV Fortissimo hebben gezamenlijk behoefte aan minimaal zes wedstrijdvelen, terwijl op sportpark Hoekelumse Eng drie natuurgraswedstrijdvelen en twee kunstgrasvelen liggen. Het tekort op sportpark Inschoten is dus nipt.

De verwachte bevolkingsontwikkeling tot 2030 zal, bij een stabiele sportdeelname, leiden tot een toename in de behoefte aan wedstrijdvelen in Ede-stad en mogelijk in Wekerom. Vanwege de verwachte verdere bevolkingsgroei tot 2040 zijn meer velden nodig om de nieuwe inwoners te laten voetballen, afhankelijk van waar in de gemeente de bevolkingsgroei zal plaatsvinden (tabel 4.13).

In het scenario dat de voetbaldeelname in de gemeente in hetzelfde tempo toeneemt als in de periode tussen 2014 en 2020, zal de behoefte aan wedstrijdvelen logischerwijs sneller toenemen (tabel 4.14).

Trainingsvelen

Met uitzondering van Inschoten is op alle sportparken voldoende trainingscapaciteit aanwezig om te voldoen aan de behoefte van de verenigingen. DTS Ede heeft behoefte aan 3,5 trainingsveld, terwijl op sportpark Inschoten twee kunstgrasvelen en één natuurgrastrainingsveld liggen. De overige natuurgrasvelen op het sportpark zijn volop nodig voor de wedstrijden.

De verwachte bevolkingsontwikkeling tot 2030 zal, bij een stabiele sportdeelname, leiden tot kleine veranderingen in de behoefte aan trainingscapaciteit. Vanwege de verwachte verdere bevolkingsgroei tot 2040 zijn meer velden nodig om de nieuwe inwoners te laten voetballen, afhankelijk van waar in de gemeente de bevolkingsgroei zal plaatsvinden (tabel 4.15).

In het scenario dat de voetbaldeelname in de gemeente in hetzelfde tempo toeneemt als in de periode tussen 2014 en 2020, zal de behoefte aan trainingsvelen logischerwijs sneller toenemen (tabel 4.16).

Kleedkamers

De KNVB hanteert als richtlijn twee kleedkamers per wedstrijdveld, met in elke kleedkamer twee teamlockers. Op elk sportpark wordt gevoetbald door senioren, junioren en pupillen. De KNVB adviseert in dit geval dat de helft van de benodigde kleedkamers een grotere maatvoering heeft: 24 vierkante meter in plaats van 15 vierkante meter (Koninklijke Nederlandse Voetbalbond, 2017). In tabel 4.17 is de huidige kleedkamerbehoefte van de voetbalverenigingen gevestigd in de gemeente Ede, weergegeven.

Tabel 4.13 Vraag-aanbodanalyse wedstrijdelden voetbalverenigingen gemeente Ede in 2020, 2030 en 2040 o.b.v. bevolkingsprognoses en een stabiele sportdeelname (in aantallen)

Plaats	Sportpark	Vereniging	Aanbod	Behoeften					
				2020		2030		2040	
				Zat.	Zon.	Zat.	Zon.	Zat.	Zon.
Bennekom	De Eikelhof	VV Bennekom	7	(6,7 7)	- -	(6,2 7)	- -	- -	- -
Ede-stad	Hoekelumse Eng	Ede/Victoria	-	(1,8 -)	- -	(1,9 -)	- -	- -	- -
		FC Jeugd	-	(0,8 -)	(0,7 -)	(0,9 -)	(0,7 -)	- -	- -
		KSV Fortissimo	-	(3,5 -)	- -	(3,6 -)	- -	- -	- -
		<i>Subtotaal</i>	5	(6,1 7)	(0,7 1)	(6,5 7)	(0,7 1)	- -	- -
				(7,1 8)	- -	(7,4 8)	- -	- -	- -
	Peppelensteeg	DTS Ede	7	(4,8 -)	- -	(5,1 -)	- -	- -	- -
		Blauw Geel '55	-	- -	(0,5 -)	- -	(0,5 -)	- -	- -
		VV Edesche Boys	-	- -	(0,5 -)	- -	(0,5 -)	- -	- -
		<i>Subtotaal</i>	5	(4,8 5)	(0,5 1)	(5,1 6)	(0,5 1)	- -	- -
	<i>Totaal Ede-stad</i>		17	20 -	2 -	21 -	2 -	- -	- -
Ederveen	Allemanskamp	VV Advendo '57	3	(2,4 3)	- -	(2,4 3)	- -	- -	- -
Harskamp	't Meuleveld	SV Harskamp	2	(1,1 2)	- -	(1,1 2)	- -	- -	- -
Lunteren	De Wormshoef	VV Lunteren	3	(2,7 3)	- -	(2,7 3)	- -	- -	- -
Otterlo	Kastanjebos	SV Otterlo	2	(1,9 2)	- -	(1,4 2)	- -	- -	- -
Wekerom	De Beek	SDS '55	2	(2,0 2)	- -	(2,1 3)	- -	- -	- -
Gemeente Ede			36	3 9 -	2 -	4 1 -	2 -	4 4	2 -

Tabel 4.14 Vraag-aanbodanalyse wedstrijdelden voetbalverenigingen gemeente Ede in 2020, 2030 en 2040 o.b.v. bevolkingsprognoses en lokale trend in voetbaldeelname (in aantallen)

Plaats	Sportpark	Vereniging	Aanbod	Behoefte					
				2020		2030		2040	
				Zat.	Zon.	Zat.	Zon.	Zat.	Zon.
Bennekom	De Eikelhof	VV Bennekom	7	(6,7 7)	- -	(7,1 8)	- -	- -	- -
Ede-stad	Hoekelumse Eng	Ede/Victoria	-	(1,8 -)	- -	(2,5)	- -	- -	- -
		FC Jeugd	-	(0,8 -)	(0,7 -)	(0,9)	(1,1 -)	- -	- -
		KSV Fortissimo	-	(3,5 -)	- -	(4,2)	- -	- -	- -
		<i>Subtotaal</i>	5	(6,1 7)	(0,7 1)	(7,6 8)	(1,1 2)	- -	- -
				(7,1 8)	- -	(8,5 9)	- -	- -	- -
	Inschoten	DTS Ede	7	(4,8 -)	- -	(6,1)	- -	- -	- -
	Peppelensteeg	Blauw Geel '55	-	- -	- -	- -	- -	- -	- -
		VV Edesche Boys	-	- -	(0,5 -)	- -	(0,9)	- -	- -
		<i>Subtotaal</i>	5	(4,8 5)	(0,5 1)	(6,1 7)	(0,9 1)	- -	- -
	<i>Totaal Ede-stad</i>		17	20	- 2	24	- 3	- -	- -
Ederveen	Allemanskamp	VV Advendo '57	3	(2,4 3)	- -	(3,1 4)	- -	- -	- -
Harskamp	't Meuleveld	SV Harskamp	2	(1,1 2)	- -	(1,3 2)	- -	- -	- -
Lunteren	De Wormshoef	VV Lunteren	3	(2,7 3)	- -	(3,3 4)	- -	- -	- -
Otterlo	Kastanjebos	SV Otterlo	2	(1,9 2)	- -	(1,8 2)	- -	- -	- -
Wekerom	De Beek	SDS '55	2	(2,0 2)	- -	(2,5 3)	- -	- -	- -
Gemeente Ede				36	3 9 - 2 -	4 7	3	6 4	4 -

Tabel 4.15 Vraag-aanbodanalyse trainingsvelden voetbalverenigingen gemeente Ede in 2020, 2030 en 2040 o.b.v. bevolkingsprognoses en een stabiele sportdeelname (in aantallen)

Plaats	Sportpark	Vereniging	Aanbod	Behoefte		
				2020	2030	2040
Bennekom	De Eikelhof	VV Bennekom	4	3,5 (3,3)	3,0 (3,1)	- -
Ede-stad	Hoekelumse Eng	Ede/Victoria		- (0,9)	- (1,0)	- -
		FC Jeugd		- (0,8)	- (0,8)	- -
		KSV Fortissimo		- (1,7)	- (1,8)	- -
		<i>Subtotaal</i>	4	3,5 (3,4)	3,5 (3,6)	- -
	Inschoten Peppelensteeg	DTS Ede	3	3,5 (3,5)	3,5 (3,7)	- -
		Blauw Geel '55		- (2,4)	- (2,5)	- -
		VV Edesche Boys		- (0,3)	- (0,3)	- -
		<i>Subtotaal</i>	3	2,5 (2,6)	3,0 (2,8)	- -
	<i>Totaal Ede-stad</i>		10	9,5 -	10,0 -	- -
Ederveen	Allemanskamp	VV Advendo '57	1	1,0 (1,2)	1,0 (1,2)	- -
Harskamp	't Meuleveld	SV Harskamp	1	1,0 (0,5)	1,0 (0,5)	- -
Lunteren	De Wormshoef	VV Lunteren	2	1,5 (1,4)	1,5 (1,4)	- -
Otterlo	Kastanjeboos	SV Otterlo	2	1,0 (0,9)	1,0 (0,7)	- -
Wekerom	De Beek	SDS '55	1	1,0 (1,0)	1,0 (1,0)	- -
Gemeente Ede			21	18,5 -	18,5 -	21,0 -

Tabel 4.16 Vraag-aanbodanalyse trainingsvelden voetbalverenigingen gemeente Ede in 2020, 2030 en 2040 o.b.v. bevolkingsprognoses en lokale trend in voetbaldeelname (in aantallen)

Plaats	Sportpark	Vereniging	Aanbod	Behoefte		
				2020	2030	2040
Bennekom	De Eikelhof	VV Bennekom	4	3,5 (3,3)	3,5 (3,5)	- -
Ede-stad	Hoekelumse Eng	Ede/Victoria		- (0,9)	- (1,2)	- -
		FC Jeugd		- (0,8)	- (1,0)	- -
		KSV Fortissimo		- (1,7)	- (2,1)	- -
		<i>Subtotaal</i>	4	3,5 (3,4)	4,5 (4,3)	- -
	Inschoten Peppelensteeg	DTS Ede	3	3,5 (3,5)	4,5 (4,3)	- -
		Blauw Geel '55		- (2,4)	- (3,1)	- -
		VV Edesche Boys		- (0,3)	- (0,4)	- -
		<i>Subtotaal</i>	3	2,5 (2,6)	3,5 (3,5)	- -
	<i>Totaal Ede-stad</i>		10	9,5 -	12,5 -	- -
Ederveen	Allemanskamp	VV Advendo '57	1	1,0 (1,2)	1,5 (1,5)	- -
Harskamp	't Meuleveld	SV Harskamp	1	1,0 (0,5)	1,0 (0,7)	- -
Lunteren	De Wormshoef	VV Lunteren	2	1,5 (1,4)	1,5 (1,7)	- -
Otterlo	Kastanjeboos	SV Otterlo	2	1,0 (0,9)	1,0 (0,9)	- -
Wekerom	De Beek	SDS '55	1	1,0 (1,0)	1,5 (1,3)	- -
Gemeente Ede			21	18,5 -	22,5 -	31,0 -

Tabel 4.17 Benodigd aantal kleedkamers voetbalverenigingen gemeente Ede in 2020 (in aantallen)

Plaats	Sportpark	Vereniging	Aantal kleedkamers	Waarvan in grote maatvoering
Bennekom	De Eikelhof	VV Bennekom	14	7
Ede-stad	Hoekelumse Eng	Ede/Victoria	4	2
		FC Jeugd	3	2
		KSV Fortissimo	8	4
		<i>Subtotaal</i>	<i>14</i>	<i>7</i>
	Inschoten	DTS Ede	16	8
	Peppelensteeg	Blauw Geel '55	10	5
		VV Edesche Boys	2	–
		<i>Subtotaal</i>	<i>10</i>	<i>5</i>
	<i>Totaal Ede-stad</i>		<i>40</i>	<i>20</i>
Ederveen	Allemanskamp	VV Advendo '57	6	3
Harskamp	't Meuleveld	SV Harskamp	4	2
Lunteren	De Wormshoef	VV Lunteren	6	3
Otterlo	Kastanjebos	SV Otterlo	4	2
Wekerom	De Beek	SDS '55	4	2
Gemeente Ede			78	39

5. Beschouwing

In dit hoofdstuk worden de resultaten uit voorgaande hoofdstukken bij elkaar gebracht en wordt hierop een beschouwing gegeven.

5.1 Binnensport

In de gemeente Ede zijn voldoende sporthallen en sportzalen aanwezig om de verwachte extra inwoners te laten sporten en om eventueel een toenemende sportdeelname te faciliteren. Bezettingsanalyses laten duidelijk zien dat er voldoende ruimte beschikbaar is voor intensivering van het huidige gebruik. Met name de sporthal van middelbare school Het Streek fungeert in de huidige situatie slechts als uitwijkmogelijkheid als de overige sporthallen vol zijn. De situatie in de gemeente Ede wijkt hiermee af van het gebruikelijke beeld, waardoor de landelijke richtlijn voor het benodigde aantal sporthallen niet van toepassing is voor de gemeente. Op basis van deze richtlijn zou uitbreiding van het aanbod richting 2030 echter te overwegen zijn.

De gemeente Ede voldoet met het huidige aanbod aan haar taakstelling om te voorzien in voldoende zaaldelen voor het bewegingsonderwijs van de scholen in de gemeente. De reeds geplande gymzaal op de voormalige Kazerneterreinen is in lijn met de (voorziene) knelpunten in Ede-Oost. De druk op de binnensportaccommodaties vanuit het bewegingsonderwijs is echter redelijk hoog, waardoor de accommodaties door verschillende scholen (van verschillende onderwijstypen) moeten worden gebruikt en op door de scholen onwenselijk geachte tijden (tijdens de (middag)pauzes) gegymd moet worden. Aangezien scholen in het primair onderwijs vanaf 2023 worden verplicht om hun leerlingen wekelijks minimaal twee lessen bewegingsonderwijs te geven, is het aan te bevelen de situatie goed te monitoren.

5.2 Buitensport

De atletiek-, hockey-, honkbal-/softbal-, korfbal- en tennisverenigingen in de gemeente Ede hebben op het moment voldoende capaciteit beschikbaar. Er worden geen grote veranderingen in de behoefte van deze verenigingen in de (nabije) toekomst verwacht. Bij enkele voetbalverenigingen in Ede-stad worden wel (nipte) knelpunten waargenomen, die door de bevolkingsgroei zullen oplopen; in de overige plaatsen hebben de voetbalverenigingen in de huidige situatie voldoende capaciteit. Mogelijk dat bij andere voetbalvereniging, ook buiten Ede-stad, een capaciteitstekort ontstaat door de groeiende bevolking. De (verwachte) knelpunten en tekorten beperken zich in de meeste gevallen tot de wedstrijdelden. Hoewel vanuit de gemeentespecifieke context niet veel gebruikgemaakt wordt van zondag als speeldag, zijn in theorie wel (ruim) voldoende velden aanwezig voor het aantal wedstrijden dat erop moet plaatsvinden.

Bij de meeste sportverenigingen zal de behoefte aan was-/kleedruimtes constant blijven. Bij voetbal, de grootste sport in de gemeente, is het wel goed voorstelbaar dat als gevolg van de verwachte ledengroei van de verenigingen naast extra veldcapaciteit ook aanvullende kleed-/wasruimtes nodig zijn. In het algemeen kan daarnaast ook worden gesteld dat door de komst van gemengde teams, de introductie van nieuwe spelvormen en de komst van nieuwe (andere) gebruikers naar het sportpark meer of andere kleedkamers nodig zijn of de bestaande kleedkamers anders benut moeten worden (bv. met teamlockers).

Literatuurlijst

Atletiekunie (2021). *Supplement op "World Athletics Track and Field Facilities Manual 2019"*.

Floor, C., Wezenberg-Hoenderkamp, K., Brus, J., Spreen Brouwer, T., & Bennenbroek, M. (2018). *Behoefteteonderzoek zwemwatercapaciteit en ijsbaan in de gemeenten Ede en Wageningen*. Mulier Instituut.

Gemeente Ede (2017). *Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Ede 2017*.

Hoekman, R. H. A., Wezenberg-Hoenderkamp, K., Van der Poel, H., Bakker, S., Romijn, D., & Van der Werff, H. (2013). *Sportaccommodaties in beeld*. Mulier Instituut.

Koninklijk Nederlands Korfbalverbond (2020). *Handboek Kwaliteitseisen Korfbalaccommodaties*.

Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond (2021). *Vademecum Accommodaties 2021 Honkbal & Softbal*.

Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (2017). *Projectmatig werken bij verbouw, nieuwbouw of relocatie*.

Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (2014). *Normen en richtlijnen voor clubaccommodaties voor tennis*.

Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (2017). *Kwaliteitsnormen club-/kleedgebouw*.

Schadenberg, B., & Romijn, D. (2017). *Ruimte voor sport in Ede*. Mulier Instituut.

Schadenberg, B., Wezenberg-Hoenderkamp, K., & Hoekman, R. H. A. (2020). *Binnensportaccommodaties in Nederland: aanbod, gebruik en planning van sporthallen, sportzalen en gymzalen*. Mulier Instituut.

Bijlage 1 – Bevolkingscijfers gemeente Ede

Tabel b1.1 Bevolkingssamenstelling gemeente Ede, naar plaats en leeftijdscategorie, in 2020 en 2030 (in aantallen)

	2020	2030		2020	2030
<i>Ede-West</i>			<i>Rietkampen</i>		
Jonger dan 20 jaar	18.120	19.470	Jonger dan 20 jaar	1.090	1.060
20 tot 65 jaar	44.420	46.250	20 tot 65 jaar	1.920	1.930
65 jaar en ouder	13.060	16.940	65 jaar en ouder	500	650
<i>Ede-Veldhuizen</i>			<i>Maandereng</i>		
Jonger dan 20 jaar	3.320	3.060	Jonger dan 20 jaar	780	790
20 tot 65 jaar	7.890	7.460	20 tot 65 jaar	1.540	1.550
65 jaar en ouder	3.950	4.580	65 jaar en ouder	440	600
<i>Ede-Zuid</i>			<i>Kernhem</i>		
Jonger dan 20 jaar	3.680	3.700	Jonger dan 20 jaar	560	420
20 tot 65 jaar	7.370	7.180	20 tot 65 jaar	1.310	1.140
65 jaar en ouder	2.650	3.270	65 jaar en ouder	490	640
<i>Ede-Oost</i>			<i>Veluwe Poort</i>		
Jonger dan 20 jaar	1.190	1.210	Jonger dan 20 jaar	120	90
20 tot 65 jaar	1.960	1.960	20 tot 65 jaar	280	270
65 jaar en ouder	500	640	65 jaar en ouder	60	100

Bron: Gemeente Ede, 2021. Bewerking: Mulier Instituut.

Tabel b1.2 Bevolkingssamenstelling Ede–stad, naar wijk en leeftijdscategorie, in 2020 en 2030 (in aantallen)

	2020	2030		2020	2030
<i>Ede-West</i>			<i>Rietkampen</i>		
Jonger dan 20 jaar	3.200	3.120	Jonger dan 20 jaar	1.970	1.770
20 tot 65 jaar	8.790	8.380	20 tot 65 jaar	4.840	4.340
65 jaar en ouder	3.290	3.860	65 jaar en ouder	1.200	1.700
<i>Ede-Veldhuizen</i>			<i>Maandereng</i>		
Jonger dan 20 jaar	3.560	3.530	Jonger dan 20 jaar	1.710	1.440
20 tot 65 jaar	7.840	8.040	20 tot 65 jaar	4.330	3.790
65 jaar en ouder	2.650	3.110	65 jaar en ouder	860	1.350
<i>Ede-Zuid</i>			<i>Kernhem</i>		
Jonger dan 20 jaar	3.080	3.380	Jonger dan 20 jaar	2.040	2.760
20 tot 65 jaar	7.170	7.380	20 tot 65 jaar	3.410	4.880
65 jaar en ouder	1.280	1.850	65 jaar en ouder	280	620
<i>Ede-Oost</i>			<i>Veluwe Poort</i>		
Jonger dan 20 jaar	1.480	1.320	Jonger dan 20 jaar	440	1.460
20 tot 65 jaar	5.560	5.320	20 tot 65 jaar	980	2.580
65 jaar en ouder	2.920	3.620	65 jaar en ouder	140	270

Bron: Gemeente Ede, 2021. Bewerking: Mulier Instituut.

Bijlage 2 – Scholen en leerlingen Ede–stad

Tabel b2.1 Aantal scholen en leerlingen Ede–stad, naar wijk en onderwijstype, in 2020 en 2030 (in aantallen en verandering in procenten)

Wijk	Onderwijstype	Aantal scholen	Aantal leerlingen			
		2020	2020	2030	2020–2030	
Ede–Zuid	Basisonderwijs	6	780	900	+120	+16%
	Voortgezet onderwijs	5	2.830	2.710	–120	–4%
	Totaal Ede–Zuid	11	3.610	3.620	+10	+1%
Ede–West	Basisonderwijs	6	1.340	1.610	+270	+21%
	Speciaal onderwijs (sbo & (v)so)	2	280	n.b.	n.b.	
	Voortgezet onderwijs	2	1.300	1.250	–50	–4%
	Totaal Ede–West	10	2.920	–	–	
Ede–Veldhuizen	Basisonderwijs	8	1.230	1.320	+90	+7%
	Voortgezet onderwijs	1	1.070	1.080	+10	+1%
	Totaal Ede–Veldhuizen	9	2.300	2.390	+90	+4%
Ede–Oost	Basisonderwijs	5	1.320	1.790	+470	+36%
	Speciaal onderwijs (sbo & (v)so)	3	400	n.b.	n.b.	
	Totaal Ede–Oost	8	1.720	–	–	
Rietkampen	Basisonderwijs	4	940	810	–130	–14%
Kernhem	Basisonderwijs	3	700	840	+140	+20%
Maandereng	Basisonderwijs	3	540	530	–10	–3%

Bron: Gemeente Ede, 2021. Bewerking: Mulier Instituut.

Bijlage 3 – Vraag-aanbodanalyse zaaldelen voor bewegingsonderwijs Ede-stad

Tabel b3.1 Vraag-aanbodanalyse zaaldelen voor bewegingsonderwijs scholen Ede-stad, naar wijk en onderwijstype, in 2020 en 2033 (in zaaldelen)

Wijk	Onderwijstype	Aanbod	Behoefte	
		2020	2020	2033
Ede-Zuid	Basisonderwijs	–	2 (1,2)	2 (1,2)
	Voortgezet onderwijs	–	9 (8,9)	9 (8,8)
	Totaal Ede-Zuid	11	11 –	11 –
Ede-West	Basisonderwijs	–	2 (2,0)	3 (2,1)
	Speciaal onderwijs (sbo & (v)so)	–	3 (2,8)	n.b.
	Voortgezet onderwijs	–	4 (3,2)	4 (3,1)
	Totaal Ede-West	7	9 –	–
Ede-Veldhuizen	Basisonderwijs	–	3 (2,4)	3 (2,3)
	Voortgezet onderwijs	–	3 (2,9)	3 (3,0)
	Totaal Ede-Veldhuizen	8	6 –	6 –
Ede-Oost	Basisonderwijs	–	2 (1,8)	3 (2,4)
	Speciaal onderwijs (sbo & (v)so)	–	3 (2,8)	n.b.
	Totaal Ede-Oost	3	5 –	–
Rietkampen	Basisonderwijs	3	2 (1,4)	2 (1,4)
Kernhem	Basisonderwijs	2	2 (1,3)	2 (1,8)
Maandereng	Basisonderwijs	2	2 (1,1)	2 (1,1)

Toelichting: In de wijk Veluwse Poort is geen school gevestigd.

Bron: Gemeente Ede, 2021. Bewerking: Mulier Instituut.

Bijlage 4 – Leden- en teamaantallen buitensportverenigingen gemeente Ede

De leden- en teamaantallen van de buitensportverenigingen gevestigd in de gemeente Ede zijn aangeleverd door Sportforum Ede.

Tabel b4.1 Aantal leden atletiek- en tennisverenigingen gemeente Ede in 2020

Sporttak	Sportvereniging	Senioren	Junioren	Totaal
Atletiek	Climax	552	194	
Tennis	Keltenwoud	n.b.	n.b.	795
	TC Teskwik	n.b.	n.b.	237
	Ede Tennis Club	n.b.	n.b.	581
	TV Ederveen	n.b.	n.b.	75
	TC Lunteren	n.b.	n.b.	299
	TV Otterlo	n.b.	n.b.	165

Tabel b4.2 Aantal teams Mixed Hockey Club (MHC) Ede in 2020

(Leeftijds)categorie	Aantal
A	4
B	7
C	7
D	4
8E	3
6E	5
F	3
G	1
Senioren	3
Senioren 30+ /35+ /45+	3

Tabel b4.3 Aantal teams Baseball- en Softball Vereniging (BSV) Moorfielders in 2020

	(Leeftijds)categorie	Aantal
Honkbal	Senioren	1
	Junioren	1
	Aspiranten	1
	Pupillen	1
Softbal	Heren	1
	Mixed	1
Beeball	–	1

Tabel b4.4 Aantal teams korfbalverenigingen gemeente Ede in 2020

(Leeftijds)categorie	DVO/Accountor	CKV Reehorst '45
A	4	1
B	6	2
C	4	2
D	5	2
E	8	3
F	5	1
G	3	-
Senioren	12	6

Tabel b4.5 Aantal teams voetbalverenigingen gemeente Ede in 2020

Speeldag	Leeftijdscategorie		VV Bennekom	Ede/Victoria	FC Jeugd	KSV Fortissimo	DTS Ede	Blauw Geel '55	VV Edesche Boys	VV Advendo '57	SV Harskamp	VV Lunteren	SV Otterlo	SDS '55
Zaterdag	Mannen/jongens	Senioren	11	6	-	6	12	12	-	7	4	7	5	5
		35+	3	-	-	-	2	2	-	1	-	2	2	1
		O19	5	-	1	1	3	2	-	1	-	1	1	1
		O17	3	1	-	2	6	2	-	2	-	1	1	1
		O16	1	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-
		O15	5	1	-	3	6	2	-	2	-	1	1	1
		O14	4	1	1	-	-	3	-	-	1	-	-	-
		O13	4	1	1	3	4	2	-	1	1	3	1	2
		O12	4	-	-	-	6	3	-	2	-	-	-	-
		O11	6	1	1	5	5	6	-	-	1	3	2	1
		O10	5	1	1	-	6	5	-	3	-	4	1	-
		O9	5	1	1	2	5	4	-	2	-	2	-	1
		O8	3	-	1	1	4	3	-	1	1	2	2	1
		O7	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
		O6	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-
	Vrouwen/meisjes	Senioren	2	-	-	2	3	2	-	1	-	1	1	1
		O19	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
		O17	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-
		O15	2	-	-	1	2	-	-	-	-	1	-	-
		O13	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-
		O11	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
	G-teams	Senioren	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Zondag	Mannen	-	-	-	4	-	-	-	2	-	-	-	-	-
	Vrouwen	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-

